1893 - 1963
70-ліття ВИДАННЯ І СЛУЖБИ СВОЄМУ НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: "SVOBODA", 81-83 GRAND ST. JERSEY CITY 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-6740
Тел.: в Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXX. No. 155. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 16-го СЕРПНЯ 1963 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 16, 1963 Ч. 155. VOL. LXX.

ПАЛАТНА КОМІСІЯ УХВАЛИЛА ЗМЕНШЕННЯ ПОДАТКІВ В 1964 РОЦІ

Вашингтон. — Палатна Комісія Способів і Засобів 14-го серпня ухвалила новий урядовий законопроєкт про зменшення прибуткових податків, особистих і від корпорацій, але це зменшення має початися аж від 1-го січня 1964-го року і тривати до кінця 1965-го року. Департамент Скарбу оцінює, що коли Конґрес ухвалить прийнятий Палатною Комісією проєкт, то платники податків заощадять в двох найближчих роках $11 990 000 000. Але державна скарбниця зможе „відбити собі" коло $1 600 000 000 внаслідок того, що плянується реформу податкової системи, яка загострить деякі податкові приписи. Пересічно кожний платник особистих податків заплатить коло 20% менше податку, що разом дасть всім особистим платникам коло — $9 790 000 000; корпорації мали б заплатити менше податків на суму $2 200 000 000. Це зменшення відбуватиметься в двох ратах. В першому році це значить в 1964-му, воно мало б виносити дві треті при особистих податках і майже половину при корпораціях. Особи платитимуть податок у висоті від 14 до 70%, залежно від зароблені суми. Теперішні ставки виносять 20 до 91%. Особи, які не матимуть більше пробутку, як $500 річно (вже по всяких відтягненнях і звільненнях від оподаткування) — матимуть більше зменшення податків на 30%. Пересічне зменшення від перших $2 000 становитиме 22.5%. Згідно з ухваленим проєктом коло 1 500 000 осіб в 1964-му році не будуть платити прибуткового податку. Це буде тому, що кожний платник податку зможе відтягнути собі загальну суму $300 від оподаткованої суми. Згідно з обов'язуючим досі законом можна було відтягати від оподаткування тільки 10% прибуткової суми, коли не подавалося окремо списка, на що йшли витрати. Таким способом численні особисті платники не будуть платити жадного податку в найближчому році. Ось деякі приклади, які податки платитимуть деякі категорії платників. Голова родини з жінкою та двома особами на утриманні з прибутком $5 000 річно заплатить $290 податку замість $420; з прибутком $7 500 — $686 замість $877: з прибутком $10 000 — $1 114 замість $1 372; $15 000 — $2 172 замість — $2 616. Податки від корпорацій мали б бути зменшені таким способом: в першому році (1964) податок від корпорацій виносов би 50% (тепер 52%), а в 1965-му році — 48%. Окремі полегші дістають дрібні підприємці, щоб вони могли втриматися при свої бизнесах. Це зменшення податків переводиться в тій цілі, щоб скріпити економіку. Уряд сподівається, що платники податків всі ті гроші, які заощадять на податках, видадуть на купно різних товарів. Коли в економіку країни ввійдуть ті понад $10 000 000 000, які американці заощаджать на прибуткових податках, тоді зникнуть товари в магазинах, і фабрики мусять збільшувати продукцію. Буде більше праці, меншатиме число безробітних.

Сенат схвалив законопроєкт про Домашній Корпус Миру

Вашингтон. — 14-го серпняня Сенат більшістю 47 до 44-ох голосів прийняв законопроєкт про Домашній Корпус Миру, який має мати урядову назву Корпус Крайової Служби. Переведені дебати виявили, що сенатори не надто захоплюються цим урядовим проєктом. Сенат обмежив існування цього Корпусу покищо до двох років, бо урядовий плян не визначував довготи його існування. Дебати почалися 13-го серпня і не довго тривали. Головним спонзором цього проєкту є сенатор демократ із Ню Джерзі Гаррісон А. Віллілямс, який сказав, що цей Корпу буде „насінням надії мільйонів американців, які живуть в убозтві, недостатках та в розпуці". Але республіканці не погоджуються з такою оцінкою праці Домашнього Корпусу і заявляють, що „не є мудрим кроком висилати недосвідчену молодь, щоб допомагала менше щасливим громадянам". Добровольці діставатимуть платню по $75 місячно. В першому році число виносило б від 150 до 300 юнаків і юначок, і в липні 1964 року мало б дійти до 1.000. До трьох років число добровольців могло б винести 5.000. Витрати на цей Корпус в першому році мали б винести $ 5.000.000. Добровольці допомагали б міським громадам здійснювати програму суспільної опіки, працювали б над освітою сезонових робітників, працювали б в індіянських резерватах, в сільських районах та в при відбудові міських нетрів. Добровольці цього Корпусу допомагали б і з а н е д б а ній цкільній молоді.

Рекомендують збільшити платні членам кабінету і конґресменам

Вашингтон. — Окрема Президентська Консультативна Рада рекомендує, щоб збільшити платні членам Президентового кабінету з $25 000 до $50 000 і членам Конґресу з $22 500 до $35 000. Цю Раду очолює колишній голова Сталевої Компанії Інленд Кларенс Б. Рендолл. Вона рекомендує також побільшення платні членам Найвищого Суду ЗДА, віце - президентові ЗДА та спікерові Палати Репрезентантів із $35 000 до $60 000. Рада каже, що платні найвищих федеральних урядовців повинні бути на багато вищі, як тих урядових працівників, які з урядової праці зробили для себе постійне зайняття. Але Рада заявляє, що уряд не може конкурувати щодо платень з приватними фірмами, які винагороджують своїх головних працівників сотками тисяч долярів. Збільшення платень мало б обов'язувати від 1-го січня 1964-го року. Воно коштувало б Федеральну Скарбницю коло $20 000 000 річно. Збільшені мали б бути й інші суми, призначені на службові суми призначені на службові

ПАНІ КЕННЕДІ ЗАЛИШАЄ ШПИТАЛЬ

Президент виводить свою дружину із шпиталю летунської бази в Овтісі, Масс., де вона перебула цілий тиждень після того, як 7-го серпня передчасно народила дитину.

Пані Кеннеді не братиме покищо участи в товариському житті Білого Дому

Гаянніс Порт, Массачусетс. — 14-го серпня пані Кеннеді вийшла зі шпиталю на летунській базі Овтіс, де вона 7-го серпня народила була передчасно дитину, та від'їхала з Президентом на острів Скво біля Кейп Каду, Масс., де вона буде виздоровлювати. Там також перебуватимуть її діти Лікар зарядив, що дружина Президента не зможе до кінця цього року брати активної участи в товариському житті Білого Дому, і тому не буде на прийнятті етіопського імператора Гайле Селяссія, який прибуде до столиці на державну візиту 1-го жовтня, ані не зможе вітати афганістанського короля й королеви, які відвідають Вашингтон 5-го вересня. Відпадуть також всі інші вже заплянвані прийняття або візити в Білому Домі аж до кінця цього року. Але найближчі особи до родини Президента, як наприклад віце - президент та його дружина пані Линдон Б. Джансон, зможуть відвідувати Президентову дружину. Подібне зарядження видав був лікар д-р Волш після того, як пані Кеннеді народила була 25-го листопада 1960-го року сина Джана молодшого. Дружина Президента не брала участи в прийняттях в Білому Домі майже пів року.

Важливіші законопроєкти, які чекають на вирішення в Конґресі

Вашингтон. — В політичних колах передбачають, що Конґрес цього року буде змушений працювати аж до кінця грудня, бо велике число законопроєктів чекає на вирішення, хоч Конґрес працює вже восьмий місяць, від 9-го січня. І так чекають на вирішення такі законопроєкти: про зменшення податків і реформу податкової системи; про федеральну допомогу університетам, коледжам і публічним школам; федеральну допомогу на будову приміщення для коледжів; про медичну опіку над старшими в рямках соціяльного забезпечення; про опіку над лісами, крайовими резерватами природи; про закордонну допомогу, про Консерваційний Корпус Молоді; про Крайовий Внутрішній Корпус Миру; про охорону громадянських прав; про вирішення спору залізничників із власниками залізниць та про ратифікацію договору про припинення пробних атомових експльозій, яким законопроєктом має зайнятися тільки Сенат. Сенат також має оці згадані законопроєкти. Він вже вирішив такі проєкти: федеральну допомогу про масовий транспорт в міських центрах і про Консерваційний Корпус Молоді; про федеральну допомогу на будову шпиталів для умовохворих і про опіку над лісами. Крім цього на вирішення чекають численні менше важливі урядові законопроєкти.

Українські учасники Світового Скавтського Джемборі вертаються до ЗДА й інших країн

Маратон. (о. Б. С.) — В неділю 11-го серпня ц. р., увечері закінчилося XI-те Світове Скавтське Джемборі в Маратоні і після цього репрезентації різних країн і народів почали роз'їжджатися додому. Подібно ,як під час відкриття, тринадцять тисяч скавтів вийшли із своїми національними відділами на спеціяльно приготований на узбіччі гори амфітеатр і там вишикувалися до останнього апелю. Рвучкий вітер, що протягом десяти днів шарпав прапори різних держав і народів, в час апелю притих і прапори спокійно маяли в повітрі. Дотримувала порядку британська скавтська поліція. Джемборівська оркестра відіграла грецький національний гимн і після того востаннє усі учасники Джемборі відспівали Джемборівську пісню. Командант Світового Джемборі проголосив, що слово має дружина сл. п. Начального Скавта Бейдена Павелла. Уже в похилих літах пані Бейден Павелл привітала усіх скавтів світу, висловила їм п р и з н а н н я за їхню скавтську поставу і досягнення і побажала щасливого — з Богом — повороту додому. Грецький престолонаслідник Константин запалив смолоскип від вічного вогню Джемборі і передав його американським скавтам із словами: „Наступне Джемборі відбудеться в З'єдинених Державах Америки. Проголошую з а к р и т т я XI-го Світового Скавтського Джемборі". Усі українські учасники Джемборі пластуни з різних країн — здорові й задоволені вирушили в понеділок 12-го серпня додому. Українські пластуни із ЗДА сподіваються бути в понеділок 19-го серпня ц. р. в Ню Йорку.

● В Медісонвіллі, Теннесі, 13 серпня відбувся похорон сенатора-демократа Естеса Кіфовера. Присутні були, крім родини покійного, віце-президент Л. Б Джансон, амбасадор до ОН Стівенсон, губернатор Теннесі Клемент. В похоронних богослужбах взяли участь тисячі осіб. Похоронні Богослужби відправили один баптистський і один пресвітерянський священик.

ЗДА пропонують Совєтам відновити переговори про користування космосом

Об'єднані Нації. — З'єдинені Держави повели дипломатичну акцію на терені Об'єднаних Націй, щоб ще перед датою 9-го вересня ц. р., коли то має зійтись 28-членна Комісія Об'єднаних Націй для справ космічного о б ш и р у, ЗДА й СССР перевели двосторонні наради над можливістю порозуміння в справі устійнення ряду принципів правного характеру у відношенні до космічного простору. Між тими принципами була б, напр., справа відшкодування за шкоди й інші нещасливі випадки в космічному просторі, міжнародна співпраця щодо допомоги астронавтам в їх трудющах та в їх повороті на землю, справа співпраці в космосі для мирних цілей і т. п. До цього часу всі такі розмови розбивались об спротив Москви. Останні розмови відбулись на Правничій підкомісії згаданої вгорі Комісії в травні ц. р. Також на форумі Женевської конференції розброєння Совєти ставились негативно до порозуміння в в справах космічного обширу. Большевики зголосили були чотири точки, як передумову для такого порозуміння. Між тими точками було застереження, що космічний обшир може бути використовуваний тільки державними аґенціями, а не приватними підприємствами, — таким чином американський експеримент з Телестаром, переведений за згодою Уряду теле-комунікаційними установами, був би неможливий. Большевики жадали теж, що кожна з довірених держав мусить дати свою згоду на космічні досліди іншої держави, — це дало б Совєтам право „вета". З уваги на такі вимоги і на непримирне становище СССР такі переговори до цього часу розбивались. Тепер гадають, що — може Москва змінила думку. Також новий проєкт ЗДА ніби йде в дечому назустріч совєтським вимогам.

ЗДА не думають поширювати торгівлю з СССР

Ню Йорк. — Співробітник щоденника „Ню Йорк Таймс" Філіпп Шейбкофф пише про те, що СССР хотів би збільшити свій експорт до ЗДА і бажав би також, щоб ця країна видавала дозволи на вивіз товарів до СССР. Надії Москви зросли після підписання договору про обмеження атомових пробних вибухів. Але хоч злагідніло політичне напруження між обома державами, то зовсім не заноситься на те, щоб оживилася торгівля між СССР і ЗДА. Причини цього є такі: 1) ЗДА зовсім не бажають продавати Москві ті товари, яких вона потребує; 2) СССР і не може і не бажає купувати ті товари в ЗДА, які ця країна могла б продавати комуністам; 3) В цій країні майже немає ринку для тих товарів, що їх могли б продавати комуністи Треба підкреслити, що в 1962-му році, внаслідок Кубинської кризи, торгівля між ЗДА і СССР значно зменшилася в порівнянні з 1961-им роком ЗДА вивезли були до СССР в 1962-му році товарів на суму $15 253 000, а в 1961-му році вартість експорту до СССР становила $42 662 000. Отже зменшення виносило аж 64%. Зменшився був в попередньому році також привіз товарів із СССР. Їх закуплено на суму $16 180 000, а в 1961-му році імпорт із СССР виносив дещо більше — $23 228 000. Фахівці передбачають, що цьогорічний привіз і вивіз до СССР можуть дійти до чисел із 1961-го року, але не збільшаться в порівнянні з тим роком.

Неру скидає на Пакістан вину за невдачу переговорів про Кашмір

Ню Делі. — Індійський прем'єр Джавагарлал Неру заявив в минулий вівторок в парляменті, що Індія відкликає свої останні мирові пропозиції, зроблені на адресу Пакістану у затяжному спорі за Кашмір. Неру виявив, що він запропонував поділ Кашміру вздовж демаркаційної лінії, яка була в 1948 році, коли-то з посередництвом Об'єднаних Націй припинено пакістансько-індійську стрілянину в Кашмір, — та підписання акту неаґресії між Індією і Пакістаном. Пакістан ту пропозицію відкинув, запропонувавши з свого боку переведення плебісциту в Кашмірі або таку угоду, яку Неру назвав „диковинною". Запропоноване Америкою посередництво не могло — казав Неру — дати позитивних вислідів, бо Пакістан вимагав, щоб на час того посередництва Америка припинила військові доставі для Індії. Словом, Неру скидав всю вину за продовжування спору за Кашмір на Пакістан, промовчавши, що це Індія не погоджувалась ані на плебісцит, ані на передачу тієї справи до Міжнародного Трибуналу.

Бен Белля змагає до повної диктатури

Альжир. — Голова Альжирського п а рляменту, колишній перший прем'єр екзильного уряду Альжиру та один із перших борців за визволення Альжиру з-під французького колоніяльного володіння, Фергат Аббас, зрікся свого становища і заповів вихід за кордон на знак протесту проти диктаторських метод прем'єра Ахмеда Бен Беллі. Фергат Аббас був останнім із видатних членів Фронту Національного Визволення, який керував альжирською революцією проти Франції, який одверто критикував р е ж и м Бен Белли. Недавно Бен Белла арештував одного з своїх колишніх найближчих приятелів і співробітників Мохамеда Будяфа та гурт інших видатних альжирських діячів оскаржувши їх у „змові". Інші його опоненти або скриваються, відійшовши геть від політичного життя, або виїхали за кордон.

У колгоспі „Поділля" засуджено на смерть жінку за грошові зловживання

Москва. — „Сельсько - хозяйственная Жизнь" виявляє, що у Тернополі засуджено на смерть через розстріл керівника колгоспу „Поділля" Юлію Кутасевич за крадіж колгоспних грошей і за фальшівництво документів. На тому самому процесі засуджено керівника колгоспу Володимира Думина на 15 років в'язниці та шістьох інших підсудних на менші в'язничі кари. Всі вони разом мали спроневірити 50.200 рублів (45.-180 дол.) Думин буцім-то будував собі хату з колгоспного матеріялу, а Юлія Кутасевич крила це й фальшувала колгоспні книги. Західня преса пригадує з цієї нагоди що впродовж 1962 року виконано засуди смерти на 136 особах в СССР за т. зв. економічні злочини, що охоплюють хабарництво, недозволену торгівлю, крадіж і спроневірення. З інших злочинів, за що совєтський карний закон карає смертю, є тільки вбивство і зґвалтування. „Совєтская Россія" повідомляє про поставлення перед суд 25-ох робітників московські фабрики шкіри за крадіж і торгівлю на чорному ринку. Про засудження трьох осіб на смерть в Одесі за торгівлю на чорному ринку светерами з державних магазинів — була вже раніша вістка.

ПЕНТАҐОН ПІДТРИМУЄ АТОМОВИЙ ДОГОВІР

Вашингтон. В середу 14-го серпня ц. р. на сенатській Комісії для закордонних справ зізнавав голова державної Комісії Атомової Енерґії д-р Ґленн Сіборґ та водночас на сенатській Підготовчій Підкомісії зізнавав голова шефів об'єднаних штабів ген. Максвелл Тейлор. Вони обидва висловились рішуче за потребу ратифікування московського атомового договору, що забороняє атомові детонації в атмосфері, космосі і під водою, дозволяючи на дальші детонації під землею. Ген. Максвелл Тейлор покликався теж на одностайну опінію всіх трьох шефів штабів збройних сил ЗДА, в імені яких він промовляв. Газети коментують, що давніше ген. Куртіс Е. ЛеМей, шеф штабу летунства, як також тодішній шеф морських операцій адм. Дж. Андерсон були проти договору про припинення всяких нуклеарних експериментів, — тепер вони змінили своє становище тому, що московський договір не забороняє підземні експерименти, як також дає право виповісти взагалі договір до трьох місяців. Ген. М. Тейлор признав, що у тому московському договорі є „деякі некорисні моменти" для військової справи, але вони не такі великі і важливі, щоб не можна їх зрівноважити „відповідними заходами забезпеки" Ген. М. Тейлор докладно аналізував шкоди і користі того атомового договору. Він згоджувався з твердженням секретаря оборони Роберта МекНамари, який зізнавав на сенатській Комісії для закордонних справ попереднього дня, що Совєти мають більші й сильніші нуклеарні бомби, як Америка, але що Америка добровільно і свідомо відмовилась від перевірювання та продукції отаких дуже великих бомб, визнавши їх недоцільність з погляду практичних наслідків у застосуванні на війні. Він погодився з тим, що дві-три менші бомби мають куди сильнішу нищильну силу, як одна велика, та що куди легше перевозити такі менші бомби. Ген. Тейлор потвердив також, що підземні експерименти можуть також довести до винайдення антиракетної ракети. Д-р Ґленн Сіборґ, який є одним з лавреатів Нобеля з ділянки фізики, був ще палкішим рекомендатором московського договору, що його назвав „у найкращих інтересах З'єдинених Держав". Зате проти московського атомового договору висловився „батько водневої бомби" д-р Едвард Теллер, який зізнавав на сенатській П і д г о товчій Підкомісії ще в минулий понеділок. Зміст його зізнання проголошено в четвер. Він запевняв, що заборона дальших атмосферичних експериментів закріпить перевагу Совєтів у великих нуклеарних бомбах силою 50-100 меґатонів та що атмосферичні е к с п ерименти необхідні для розвитку протиракетної зброї. Однаково д-р Теллер, як ген. Тейлор і д-р Сіборґ допускали можливість засекречених совєтських ядрових детонацій, з тією різницею,щ о ген. Тейлор і д-р Сіборґ не прикладали до них надто великої ваги, сподіваючись, що американські сейсмографічні апарати й розвідка допоможуть негайно виявити зламання большевиками договору. Д-р Ґленн Сіборґ, як голова Комісії Атомової Енерґії, запевнив, що у випадку порушення большевиками атомового договору — Америка може до місяця відновити й собі атмосферичні експерименти та довести їх до перфекції в усіх ділянках в часі від 3 до 6 місяців. Д-р Едвард Теллер є директором Комісії Атомової Енерґії в Ліверморських л я б о р а торіях які працюють для військових цілей. Д-р Ґленн Сіборґ запевнив, що керівні військові чинники і Комісія Атомової Енерґії у своєму розгляді московського атомового договору докладно брали на увагу всі критичні застереження д-ра Теллера, але все ж рішили, що московський договір має більші плюси, як мінуси та що деякі сумніви і твердження д-ра Теллера перебільшені. У допомогу Урядові, який хоче мерщій ратифікувати московський договір, прийшло 35 американських лавреатів Нобеля з ділянок фізики, хемії, медицини і фізіології. Вони п і д п исали спільну заяву у користь атомового договору. Лавреат Нобеля д-р Ізидор Рабі з Колумбійського університету розіслав був 1 серпня ц. р. обіжник до 56 лавреатів Нобеля у цій справі, але дістав позитивну відповідь впродовж 10 днів тільки від 35-ох. 5 відмовились підписати спільну деклярацію з різних причин, а решта не відповіли, не діставши, мабуть, того листа, бо були на феріях. Керівні американські чинники заперечили офіційно твердження д-ра Теллера, наче б московський атомовий договір забороняє користуватись атомовою зброєю у випадку війни: однаково секретар оборони Роберт МекНамара, як голова шефів об'єднаних штабів Максвелл Тейлор і голова Комісії Атомової Енерґії Ґленн Сіборґ заявили, що інтерпретація московського договору, зроблена Едвардом Теллером, не є вірна.

Франція приготовляє нову атомову детонацію

Париж. — У французькій пресі появились вістки, що французький уряд внедовзі переведе нову детонацію атомової енергії на альжирській Сагарі. Запитаний у цій справі французький міністер інформації Алейн Пейрефіт заявив, що „це такі справи, що ви про них довідуєтесь щойно після того, як вони стануть фактами". В Альжирі збільшився рух французьких військових частин і автомобільних валок в сторону Сагари. Вантажні авта почали перевозити тисячі тонн різних матеріялів із складів на передмістях міста Альжиру. Між тими матеріялами є теж довгі на 60 миль кварцові каблі, спроможні витримувати високу температуру та використовувані для атомових детонацій. Експерти твердять, що Франція перевела в минулому році коло 10 підземних детонацій на пустині Сагари і що тепер відбудеться серія нових таких детонацій, але не відомо, чи під землею, чи також в атмосфері. Франція, як відомо — не приступила до атомового договору, який забороняє всі атомові детонації за винятком всіх підземних.

В АМЕРИЦІ

● Секретар праці Віллард Вірц старається, щоб прийшло до порозуміння між залізничниками та власниками залізничних компаній, і щоб не прийшло до страйку, який мав би початися 29 серпня, як не буде порозуміння в справі затруднення непотрібних робітників, яких залізничні компанії хочуть звільнити.

● Департамент Оборони повідомив тепер, що під час переговорів про припинення пробних атомових експльозій він просив всіх не дискутувати публічно на цю тему, поки переговори в Москві не будуть закінчені. Після підписання договору про припинення пробних атомових вибухів знов можуть відбуватися дискусії про оборону ЗДА та про атомову зброю. Цю заяву опублікував Пентаґон, бо вже було нарікання члена Конґресу на те, що представники збройних сил відмовляються говорити про оборону країни.

У СВІТІ

● Парлямент в Монако, одній з найбільш мініятурних „держав", ратифікував умову князя Райніє III з Францією про введення вперше в історії тієї маленької країни прибуткового податку від крамниць і торговельних компаній, які найменше 25 відсотків свого зиску черпають з торгівлі з Францією. До цього часу багато французьких фірм, щоб викрутитись від плачення податків, переносили свої централі до Монако, де був безподатковий рай. Ясно, що це Франції не подобалося і вона загрозила санкціями — відрізати Монако від зовнішнього світу.

● Американський ґарнізон у Західньому Берліні буде зредукований на 600 вояків до сили 5.400 військовиків в 4-х змоторизованих куренях. Командантом того війська є ген. Джеймс Г. Полк. Англійці тримають у Західньому Берліні 3.500-ий ґарнізон, а французи 1.500 вояків, разом кругло 10 і пів тисячі війська, яке раз-у-раз відбуває вправи у вуличних боях та розпоряджає дуже великою вогневою силою.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Чеки і мони ордерс виставляти на: "Svoboda"

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Приготування до виборів

До листопада 1964-го року ніби ще далеко, але вже в липні того року відбудуться конвенції обох великих партій, де будуть призначені їхні кандидати на нового президента, а перед тим весною відбудуться правибори між окремими кандидатами для перевірки настроїв громадянства і вияснення виборчих шансів потенціяльних кандидатів.

Щодо Демократичної партії, то вона є в тому щасливому положенні, що не має ніякого клопоту з кандидатом. Буде ним, очевидно, президент Джан Ф. Кеннеді. Не так у республіканському таборі. Він узагалі не має загальновизнаного й авторитетного лідера. Нема „Містера Республіканця", яким свого часу був Роберт Тефт чи після його смерти Двайт Д. Айзенгавер. Провідний потенціяльний республіканський кандидат, нюйоркський губернатор Нелсон Рокефеллер, пошкодив собі в публічній опінії своїм розводом і після того одруженням з розведеницею. Отож — наче автоматично — висунувся вперед потенціяльний республіканський кандидат сенатор Баррі Голдвотер. Тому, що Рокефеллер має марку республіканського „ліберала", а Голдвотер „консерватиста", на двох крайніх крилах партії, заповідають уже тепер можливість вибору на партійній конференції кандидата із „золотої середини", яким був би пенсилвенійський губернатор Віллім Скрентон, мишиґенський губернатор Джордж Ромні чи сенатор Трастон Мортон.

Від призначення республіканського кандидата у великій мірі залежить виборча тактика Дж. Ф. Кеннеді. Але — як твердить „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" з дати 19-го серпня цього року — вже тепер не робить він на терені Конґресу і поза ним нічого, що не мало б зв'язку з його плянами на 1964-ий виборчий рік. Таким чином закон про громадянські права, хоч може коштувати президентові Кеннеді багато „білих" голосів у південних стейтах, повинен приєднати йому масові голоси муринів у північних стейтах. Все ж віце-президент Линдон Джансон походить із Тексасу, і тому рахується, що він здобуде той стейт для демократів. Крім того демократи розраховують на голоси робітництва й національних груп, як також на католиків, які масово підтримали Дж. Ф. Кеннеді в 1960-му році. Зважаючи на можливість втратити поважну кількість голосів на традиційно демократичному Півдні, кампанія за кандидатуру Кеннеді має піти посилено на терені великих міст, які і в 1960 році перехилили терези перемоги в сторону Кеннеді. Головними виборчими гаслами демократів в наступному році мають бути — добробут, мир та опіка над „сірою людиною", а на доказ цього мають послужити цифри крайової продукції і пересічного прибутку громадян, атомовий договір і закон про зменшення прибуткового податку, який повинен перейти через Конґрес до часу виборів. Головним керівником виборчої кампанії демократів має стати знову Президентів брат Роберт Кеннеді.

Демократи переконані, що Дж. Ф. Кеннеді переможе великою більшістю, але вони водночас уже тепер дбайливо підраховують ті стейти, з яких можуть зібрати потрібних 269 електорських голосів. Відомо, що у виборах 1960-го року Кеннеді переміг Ніксона більшістю 300 електорських голосів проти 223, головно завдяки 45 голосам із стейтів Ню Йорку, 32 із Пенсилвенії і 27 з Іллиной. Поважну ролю гратимуть знову Каліфорнія із своїми 32 електорськими голосами, Огайо з 25 і Тексас з 24 голосами. Виборчі стратеги вже тепер обмірковують шанси кандидатів у тих стейтах. Але всі пляни можуть змінитися, коли б прийшла нова господарська криза чи нове міжнародне потрясення.

Расова кампанія Пейпінгу

У своєму затяжному спорі з Москвою за чистоту марксистсько - ленінської лінії і в боротьбі проти пропаґованого Хрущовим „мирного здійснювання" комуністичної революції в світі Пейпінг розраховує на підтримку донедавніх колоніяльних азійських і африканських народів чи то жовтої, чи чорної раси, мобілізуючи їх всіма можливими способами в спільний фронт проти „імперіялістичного світу", зокрема проти З'єдинених Держав Америки, як провідника цього світу.

Закидаючи Москві зраду ідеї революції і відмову від революційних методів у боротьбі за визволення поневолених „імперіялістами" народів, провід китайської компартії ставить себе в очах цих народів як єдиного вірного союзника і єдину їх опору в цій боротьбі. В цьому напрямку працює зусильно не тільки комунокитайська пропаґанда, але також і пейпінґська дипломатія, намагаючись усюди, де тільки можна, перелицьовувати совєтську компартію й уряд і відсунути їх на дальший плян.

Виявом виразної комунокитайської тенденції змобілізувати під своїм проводом кольорові народи і кольорові меншини різних країн світу, включно із ЗДА, може бути опублікована в четвер минулого тижня заява провідника комуністичної партії Китаю, Моа Тсе-тунґа, спрямована проти З'єдинених Держав Америки і уряду президента Кеннеді з гострими обвинуваченнями в поневолюванні і дискримінації негритянського населення.

Закликаючи у своїй заяві „робітників, селян, революційну інтеліґенцію, поступовіші елементи з-поміж буржуазії і проґресивних осіб усіх кольорів — білих, чорних, жовтих, бронзових та інших — об'єднуватися проти практикованої американським імперіялізмом расової дискримінації і для підтримки американських негрів у їхній боротьбі проти расової дискримінації", Мао Тсе-тунґ в дальших уступах свого проголошення визначив цю боротьбу американських негрів як клясову, значить таку, що вимагає підтримки всіх трудових кляс світу.

Західні політичні обсерватори коментують цю заяву Мао Тсе-тунґа, проголошену під час відпруження відносин між Москвою і Вашинґтоном внаслідок підписання договору про частинне припинення атомових детонацій і дружніх розмов Хрущова з представниками „західніх імперіялістів" Раском і Гюмом — як посередній виступ Пейпінґу проти Совєтського Союзу і як запевнення, що азійські й африканські народи не можуть уже тепер розраховувати на підтримку Москви, яка, мовляв, зрадила ідеї світової революції. У зв'язку з цим пригадують інциденти з недавніх зорганізованих комуністами міжнародних зустрічей, на яких комунокитайці відкрито виступали проти совєтських представників, заявляючи, що „білим нема тут чого робити й говорити".

Свою заяву закінчив Мао Тсе-тунґ висловом віри, що американські негри вийдуть переможцями із своєї „справедливої боротьби". Про те, як ця перемога мала б виглядати, з'ясував коротко, але конкретно заступник голови Всекитайської федерації професійних спілок Лію Нінґ'і, який у своїй промові 12-го серпня цього року атакував „білих американських гнобителів" і заявляв, що „вже незабаром прийде час, коли американські негри стануть справжніми володарями З'єдинених Держав Америки".

Виступ Мао Тсе-тунґа і Лію Нінґ'і, як і розгорнена в тому ж напрямку широка пропаґандивна акція свідчать про те, до якої мети спрямована ведена Пейпінґом расова кампанія.

Ярослав Курдидик

ПРОТИКОМУНІСТИЧНА ПРОПАҐАНДА ЗА ПІВТОРА ЦЕНТА

Нарешті, президентові Кеннеді і Нікіті Хрущову вдалося підписати пакт про частинну заборону атомових детонацій і, за словами самого ж таки Президента — „запхати на деякий час атомового чорта до казана й накрити той казан покришкою". Але саме тут і постає основне питання: як довго вдасться затримати чорта у казані, на покришці якого тримають свої руки СССР і ЗДА?

На основі статистики, якуподавалося свого часу в „Свободі" (Д. Тріска і Р. Слюссар — „Теорія, право і політика совєтських договорів"), Москва підписала за останніх 40 років 2 516 різних міжнародних договорів та зобов'язань і ні одного з них не додержала. То чому тепер треба повірити, що 2 517-ий з черги договір вона має виконати? Досвід показує, що большевики схильні підписувати всякого роду пакти якраз у скрутний для них час, коли їм потрібна „передишка", але в своїй політичній стратегії ніколи не зрікаються основної цілі — поширення і закріплення комуністичного панування.

У цьому змаганні із Совєтським Союзом ЗДА не можуть обмежитися самою тільки дефензивою, навпаки, вони мусять при кожній нагоді демонструвати свою рішучість в обороні вільного світу. І тому головний американський представник, що добився підписання в Москві атомового пакту з большевиками, Аверелл Гарріман, заявив у Крайовому Пресовому Клюбі у Вашинґтоні, що „всі точки договору мусять бути докладно перевірені, узгіднені і схвалені в першу чергу військовими фахівцями". При цьому Гарріман підкреслив, що в засаді совєтська ціль ні в чому не змінилася, і Хрущов думає так само, як думав Сталін.

Ще гостріше в цій справі висловився голова Американської Інформаційної Аґенції, Едварт Р. Морров. „Це ще не означає — заявив він — що, коли Совєтський Союз погодився, врешті, підписати з нами атомовий пакт, то росіяни припинять або злагідять свою пропаґанду, якою посягають на думку вільної людини". За притоку для цього гострого виступу послужив Р. Моррову факт, що сенатська комісія намагається обкраяти і так дуже обмежений бюджет Інформаційної Аґенції. Е. Морров певними даними довів, що большевики витрачають на зовнішню пропаґанду у сто разів більше, як ЗДА. Всіх платних працівників в апараті большевицької пропаґанди нараховується 500 - 600 тисяч, а бюджет того апарату перевищує 2 більйони долярів. Большевики на „духову переробку" кожної людини у вільному світі видають щороку пересічно 5 долярів, тоді як ЗДА видають на „політичну війну за людські душі" — дослівно — $1\frac{1}{2}$¢. Едвард Морров обвинувачує в цьому передусім Конґрес, який ухвалює мільярди долярів на закордонну допомогу, дуже часто навіть законспірованим нашим ворогам з-поміж так званих „невтральних", але щораз більше звужує видатки на найважливішу справу — справу вдержування вольности. — „Наша зброя, — закінчив своє ствердження Морров, — це неплямлені ідеї, наше поле бою — людські думки і їхні душі . . ."

Конґресмен С. Госмер прийшов Моррову з допомогою заявивши, що згода Москви на підписання пакту — це ніщо інше, як „наступ ілюзоричного миру". Бо ось тут большевики немов би відступають, але із свого бюджету на затьмарювання і оббріхування вільного світу не думають редукувати ані однієї копійки. Навпаки, у той час, коли видатки ЗДА на інформацію про деструктивну ролю комунізму становлять заледве $150 000 000 і цю суму ми хочемо ще обкроїти на 10-15%, большевики збираються збільшити на 10-20% свій двомільярдовий бюджет. Тож чим ми думаємо зустрічати й відбивати наступ комунізму, — запитує конґресмен Госмер, — коли ЗДА видають на поборювання большевицької пропаґанди лише одну третину тих грошей, що їх зуживають університети у стейті Каліфорнії або майже стільки, скільки платить Дітройт на утримування своїх шкіл?"

Згаданий вище конґресмен вважає, що Конґрес із сейсмографічною точністю мусить контролювати не тільки правильність і висоту всіх державних видатків, але також усі ті струси, які, щораз більше посилюючись, провіщають большевицький наступ. Відповідно до сили тих струсів, — заявляє Госмер — ЗДА повинні підвищувати силу свого протинаступу і своїх протударів . . .

Під час дебат над скороченням бюджету Інформаційної Аґенції виявилося, що всі американські радіопередачі для закордону, що їх транслюється у 36 мовах, не перевищують 780 годин на тиждень, а всі видатки на підготову тих передач становлять заледве $23 000 000 на рік. Тим часом видатки Москви на закордонні радіопередачі і на глушення радіопередач із Заходу становлять на рік мільярд долярів.

Свого часу сам большевицький вельможа Суслов заявив: „Це факт, що капіталістичний світ добився деякої економічної переваги, але зате ми його далеко випередили наполегливою і переконливою пропаґандою, яка перетягає на наш бік щораз більше чесних людей. У занедбаній капіталістичним світом цієї ділянки криється його найбільша слабість, розгубленість, що на наших очах почала переходити у безрадність та безголов'я. І навпаки, для нас відкриваються нові можливості просувати і закріпляти правду про благо, вищість і непоборність комунізму" . . .

І справді, дуже блідо виглядає дотеперішня мобілізація протинаступу з американського боку, коли взяти до уваги, що в Інформаційній Аґенції працює всього 1 500 американських та 7 000 закордонних платних службовців і коло 1 500 членів Корпусу Миру. А в такій могутній ділянці, якою є в Америці телевізія та кінематографія, придільоться для роз'яснювальної акції про суть комунізму не цілий 1% часу в цілорічних передачах. Тим часом по комуністичному боці 99% трансляцій іде на пропаґанду, яка має переконувати у вільному світі людей, що Совєтський Союз, це „ідеальна держава трудящих" . . .

НЕСПОКІЙНЕ СЕЛЯНСТВО

Париж. Був час, коли селянство Франції являло собою спокійну, консервативну частину суспільства. Воно жило в досить примітивних умовах по своїх селах і хуторах, рідко заглядало до міст, і люди з міста не часто з'являлися в селах. В нашій добі технічного поступу це радикально змінилося. Французький селянин - хлібороб чи винороб може швидко дістатися автом чи автобусом до найбільших центрів республіки і порівняти своє життя із життьовим рівнем міської людности.

Французький селянин знає, що продукти своєї праці він продає дуже дешево і що левину частку прибутку забирає в нього посередник - купець. Що більше, селяни - винороби південної Франції не можуть продати всього свого вина навіть по дуже низьких цінах: у Франції напродуковано його забагато, і внутрішній ринок неспроможний цього вина спожити. Однак винороби не зменшують площі під виноградниками. Тож до кінця серпня ц. р. французькі винороби матимуть у своїх пивницях коло 25 000 000 гектолітрів вина, якого нема кому продати.

Раніше французький уряд допомагав селянам - виноробам, купуючи у них запаси вина і переробляючи його на спирт для індустрії. Звичайно, держава на це доплачувала і ця трансакція лягала на плечі платників податку. У 1963-му році уряд ще не вирішив, чи буде купувати вино у виноробів і це викликало велике занепокоєння.

Селяни знають, що промислові робітники й службовці вміють добиватися вищих платень шляхом страйку. Але селянин не може страйкувати, бо, кинувши роботу, він зруйнував би власне господарство. В теперішньому французькому парляменті де більшість належить партії де Голя, немає солідної фракції, яка б послідовно обстоювала інтереси селян.

І ось селяни південної Франції кинулися до такого способу як саботажі, по-нашому — шкідництво. В південних районах, багатих на вино — Тулюза, Моннель й ін. — групи молодих селян-виноробів почали цими днями рубати дерева над дорогами і перегороджувати шляхи. Саботажі поширилися й на залізницях: селяни зрізують телеграфні стовпи, обривають сиґнальні дроти. В деяких південних околицях вони розкидають і запалюють по автомобілевих шляхах сірку. Цілі кілометри шляхів запалали у вогні. Внаслідок цих саботажів порушено нормальний рух поїздів та автомобілів.

Їдучи автомобілем, мені довелося бачити на власні очі ці селянські саботажі. В районі між Требом і Барбера на дорозі лежав величезний платан, зрубаний селянами. Довелося вернутися назад і шукати об'їзду бічними дорогами. В дальшій дорозі ми побачили здалека якийсь немов би вогненний мур: то горіла сірка. Ми туди не поїхали, бо знали, що там стоять по обох боках дороги численні автомобілі, затримані цим вогнищем.

По дорозі ми питалися селян, хто робить саботажі. Відповідь одна: „Відділи гніву". Це організація, що своїми саботажами хоче примусити уряд купувати вино, якого продуценти не можуть збутися нормальним шляхом.

Слід зазначити, що саботажі мають уже частковий успіх: міністерство рільництва обіцяє купити у виноробів 2 мільйони гектолітрів вина гіршого ґатунку для дестиляції. Але що робити з іншими мільйонами доброго вина? На це уряд не дає відповіді.

На початку серпня мільйони французів пішли на відпустку. Мільйони туристів із різних країн приїхали на спочинок у „солодку Францію". І ось, замість спочинку, доводиться стояти довгі години на дорозі і чекати, поки буде можливість проїхати до бажаної цілі.

Від саботажів шкоду мають залізниці, власники готелів і ресторанів. Францію обминають закордонні туристи, та й самі французи шукають спокійного відпочинку в сусідніх країнах — в Італії, Еспанії, Німеччині.

Очевидно, селянські розрухи не принесуть із собою політичних змін у Франції. Але громадяни докоряють урядові, що він раніше не шукав способу задовольнити інтереси селянства. Бо — „хіба ревуть воли, як ясла повні?"

Viator

Сенатор Расселл добачає соціялізацію в законопроєкті про громадянські права

Вашинґтон. — Сенатор-демократ із Джорджії, який є провідником тих членів Конґресу, що поборюють урядовий законопроєкт про охорону громадянських прав, заявив в радіовому інтерв'ю, що ухвалення цього закону „приведе нас швидше до соціялізму, ніж якийнебудь інший закон". На думку цього старшого сенатора законопроєкт про охорону громадянських прав порушує конституційні права американських громадян та позбавляє їх права на приватну власність. Сенатор Рассел признає, що існує „негритянська проблема в цій країні", де є коло 20 млн. негрів. Але побіч тих двадцятьох мільйонів негрів є таке саме число білих громадян, які економічно стоять так низько, як негри, але про цих білих уряд чомусь то не турбується, — нарікав сенатор Рассел. Він заявив, що якби тепер відбувалися вибори, то в Джорджії переміг би республіканець сенатор Беррі Голдвотер. Рассел казав, що не можна наказувати білому, щоб він обслуговував чорного. І це місце про охорону громадянських прав противиться конституції — твердить сенатор Расселл. Але сенатор-республіканець із Ню Джерзі Кліфорд П. Кейс, заявив, що предложений урядом законопроєкт про громадянські права буде в Конґресі ухвалений.

● **Економіст** Каліфорнійського університету професор д-р А. Карпентер остерігає власників овець, що вони мусять подбати про те, щоб американська баранина могла конкурувати із закордонною, бо інакше не виплачуватиметься плекання овець в цій країні. 1-го січня цього року у ЗДА було тільки 30,000,000 овець, в Австралії було їх 160,000,000, а в Новій Зеляндії — 49,000,000.

Слово — не горобець

Недавно в одній цікавій статті однієї з українських газет про одну особу з нашого недавнього минулого сказано, що вона згинула „з рук націоналістів", а два тижні пізніше подано поправку: „з рук нацистів".

Ясна річ, це звичайний друкарський недогляд — „чортик". Але який він в даному випадку каверзний і невимовно шкідливий і скільки несмаку викликав у читачів, які протягом двох тижнів таки вірили отому першому твердженню!

Потреба давати поправки та спростування трапляється дуже часто і не тільки в пресі. Помилятися притаманно не тільки авторам та друкарям, а й публічним промовцям. Захоплений власним темпераментом, у поспіху, такий промовець скаже слово - помилку, слово - неправду, а воно, те слово — не горобець, його вже не впіймаєш . . . Ясна річ, ми не маємо на увазі тих помилкових тверджень чи неправдивих даних, які сам промовець чи автор статті вважає за правдиві, бо в такому разі спростовує та виправляє їх хтось інший, не сам автор чи промовець. Але часто буває, що автор чи промовець щиро признає свою хибу, але помічає її лише після закінчення публічної імпрези або після того, як газета вже пішла в світ.

Що ж робиться в таких випадках? Найчастіше допущену перед тисячною масою людей хибу доповідач виправляє в колі десятка осіб, які звернули увагу на його промах. А випущеного „горобця" в газеті з кількатисячним накладом ловлять десь в куточку останньої сторінки, вміщуючи там через пару тижнів дрібнесеньким шрифтом спростування.

А треба сказати, помилки та хибні твердження бувають досить таки прикрі: вони ображають окремих осіб або й цілі стани, народи та перекручують історію. Говоримо про поважні непогляди, навіть якщо вони сталися й унаслідок звичайного друкарського „чортика", без злої волі автора чи доповідача. Бо майбутній історик (та й не тільки майбутній!), занотувавши із статті чи промови певну подію, факт чи твердження, не буде потім дошукуватися десь по дрібних куточках газет спростувань. А якщо й виявить неточність чи неправдивість занотованих чим з наших газет та промов фактів і тверджень, то хай має можливість виявити їх з тих самих джерел — від того самого промовця чи від тієї самої газети. Але — як?

Існує такий неписаний закон, що його часто дотримують судді, вирішуючи подібні справи: спростовувати та виправляти помилки на тому самому місці і в такий самий спосіб, як і де їх зроблено.

Доповідач, який допустився промаху, випустивши „каверзного горобця" в кількатисячну публіку, повинен при першій же нагоді в присутності такої ж чисельної публіки того „горобця" впіймати, спростовуючи й виправляючи своє попереднє твердження. Зовсім не завадить, що це буде інша імпреза, з іншою темою доповіді. Кілька слів перед початком нової доповіді, якими промовець виправить щось із попередньої, не тільки не створять неприємної атмосфери, а, навпаки, підвищать його авторитет в очах присутніх.

Спростування чи виправлення поважної помилки на тому самому місці газети, де той недогляд був допущений, є доказом серйозности автора, його вимогливости до самого себе та поваги до читачів.

Іван Овечко

Олекса Грищенко

МОЇ ЗУСТРІЧІ Й РОЗМОВИ
З ФРАНЦУЗЬКИМИ МИСТЦЯМИ

(XXIV)

МАРСЕЛЬ ГРОМЕР
(Marcel Gromaire — 1892-)

У 1924 р. після мого повороту з Португалії ґалерія П'єр — тоді вона знаходилася при вул. Бонапарт, — зацікавилася моїми акварелями і закупила їх цілу низку. Як воно часто буває в Парижі, інтеліґентний маршан показав їх Громеру, який виставляв свої малюнки в його ґалерії. Не знаючи мене особисто, Громер по-приятельськи відгукнувся на ті акварелі і дав їм якнайкращу оцінку. Були це акварелі не тільки з Португалії, а й з Греції і Царгороду.

Леґенда і слава мистця твориться повільно і складається роками з поодиноких цеглин, як складається добра споруда. Марсель Громер народився на півночі Франції. Студіював у Парижі в приватній монпарнаській школі мистецтва. Через своїх знайомих, учнів Матіса, стояв близько до цього великого кольориста.

Я б хотів підкреслити, що Громер народився на півночі, цей факт важливий для мистецької біографії мистця. Вся його творчість пройнята чимсь суворим, наче навіяна північною ґотикою, стилем примітивних вітражів, масивних базилік. Його „Війна", виставлена в 1925 р. в Сальоні Незалежних, зробила сенсацію. Кілька непорушних вояків у сірих капотах в окопах, на головах сірі залізні шоломи — і все. А від картини віє страшним напруженням, моментом людської трагедії, близької катастрофи.

Його олії, ґравюри, рисунки пером і акварелі наче витесані із каменю у спрощених формах і плянах. А кольорит їх також скрізь спрощений — ледь три-чотири фарби: рудої цеглини, білої, чорної, десь трохи ультрамарину. Сам він високий, стрункий, з упертим поглядом очей, і рудий, як рудий кольорит його творів. Його моделі — „нью", завжди покладені чи поставлені в екстраваґантних і пристрасних позах і трактовані незвичайно спрощено, кулями грудей, колонами бедер і ніг. Усім цим майстер накидається глядачеві, накидається своєю власною творчою візією і досягає мети.

Недарма мистець їде за синій океан, в Америку, шукати сильних вражень, вийняткового матеріялу для своїх малярських конструкцій. Він довго затримується перед модерним апокаліптичним пейзажем — якщо його можна назвати пейзажем — Нью-Йорку, з його хмарочосами із численними поверхами і ще численнішими вікнами, чорними вдень, огненними уночі. Люнатична плутанина рухів і форм — ось що малює Громер у Нью-Йорку, ось що додає завзяття і напруги його короткому, методичному мазкові.

Двадцять таких ньюйоркських пейзажів виставила в 1951 р. ґалерія Карре в Парижі. Признаюся, що, не зважаючи на зухвалість зрілого майстра (а були там картини й триметрові), на стислу роботу і вміння будувати образ, — Громерівський Нью-Йорк не дуже мене зворушив. Мені здавалося, що в тих творах було багато чогось надуманого, з голови... Буває іноді так, що добрий музика з високою технікою залишає своєю подивуґідною грою мале, куце враження.

Але Громер — це визначна постать у неймовірно численному пантеоні Паризької Школи. Він має свій стиль, будівничий розмах, свою амбіцію.

Завдяки Громерові дві мої великі композиції були прегарно виставлені в Осінньому Сальоні в 1923 році. Це він з безлічі творів вибрав мій „Автопортрет" та „Інтер'єр" і примістив на доброму місці біля своєї картини. Наші твори зустрілися пізніше в іншій атмосфері, в інших обставинах. У 1943 р. під час війни в Ліможі відбулася виставка мистецтва „Французької провінції". Саме тоді Громер і Люрса працювали в Обюссоні, оновляючи техніку ґобелену, і на виставці в Ліможі на фронтовій стіні були показані краєвид Громера і мої „Квіти".

МОРІС БРІЯНШОН

(Maurice Brianchon — 1899-)

Три мистці перейшли через ту саму Школу Декоративного Мистецтва в Парижі і вчилися в того самого професора: Удо, Бріяншон і Леґе. Довгі роки знав Париж цю тісну трійцю молодих мистців. Всі вони виставляли скрізь зорганізовано, одним фронтом; всі вони давали цікаві твори з ухилом у декоративізм. Це внаслідок того, що мали одного професора і одну школу. В 1931 р. Гординський привіз твори всіх тих трьох мистців на І-шу виставку Асоціяції Незалежних Українських Мистців у Львові, що відбулася з великим успіхом в Українському Національному Музеї.

Всі три виходили від природи, яку перетворювали в дусі суто французьких традицій. Найбільше позначив свою творчість декоративізмом Леґе, бо часто з-під тонких рук виходили й виходять майже абстрактні композиції, повні фантазії та несподіваного, модерного кольориту. З роками трійця стала не-молодою — всім сьогодні на шістдесятку — і мистці розійшлися. Кожний пішов своєю власною дорогою, користуючись власними засобами вислову і маніфестуючи кожен свої власні мистецькі симпатії.

Моріс Бріяншон — сухий, бистрий ходою і словом, з цупким, їжакуватим волоссям догори, незалежний вдачею. Народився він у Френе, в департаменті Сарт, що межує з Бретанню. Свою кар'єру почав під впливом Мане та Боннара, вплив цього майстра зберіг і до сьогодні.

Його сюжетами є інтер'єри з фігурами молодих мрійливих жінок, циркові сцени, барвисті натюр-морти, оригінальні і добре скомпоновані марини з Бретані, з витонченим кольоритом сірих, зеленкуватих тонів та ясної канаркової жовті — ось улюблені теми Бріяншона. Мистець отримав кілька важливих премій: Блюменталя в 1924 р. і американську на виставці Карнеґі Інституту в Пітсбурзі в 1939 р. Його особиста виставка відбулася кілька років тому в Нью Йорку, де я мав змогу її відвідати з дружиною. Його великим успіхом був виступ на венеціянській Б'єнале в 1959 році, де французький уряд віддав йому до диспозиції велику залю французького павільйону.

ПРОТОКОЛ З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 20-го ДО 24-го ТРАВНЯ 1963 Р., НА „СОЮЗІВЦІ," КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(3.)

Звіт головного касира Романа Слободяна

(Продовження з попереднього числа)

СИРІТСЬКИЙ ФОНД 31. ГРУДНЯ 1962

Ім'я і прізвище:	Відділ:	Сума:
Гнат Марія	40	$ 300.00
Мохнач Іван	7	41.67
Рапаний Василь	28	150.00
Савко Іван	23	100.00
Кравець Іван	182	397.26
Гатала Михайло	34	50.00
Ратковський Микола	77	450.00
Левицький Йос.	19	500.00
Брилевський Петро	301	250.00
Микитко Василь	330	300.00
Дзюбан Іван	239	200.00
Лазорек Кузьма	153	150.00
Чайка Дмитро	32	300.00
Кушнір Юрій	288	200.00
Міллер Іван	127	433.34
Гамера Анна	112	33.34
Кость Микола	182	50.00
Приходько Максим	170	400.00
Вишняк Михайло	213	500.00
Прокопенко Роз.	112	83.34
Горняк Григорій	27	300.00
Замос Марія	119	200.00
Іж Данько	379	150.00
Луцків Василь	143	175.00
Ціліньський Віктор	81	50.00
Каратник Степан	158	350.00
Кріль Степан	218	200.00
Бринецька Марія	363	66.67
Ярошик Петро	175	66.67
Марків Семко	194	133.34
Міщак Константин	105	500.00
Демкович Олекса	204	300.00
Лиляк Василь	204	150.00
Яжик Йосиф	68	124.75
Вукатчук Василь	42	447.00
Онищук Дмитро	160	222.52
Круковський Сергій	58	105.65
Еванкович Софія	* 1	30.00
Томан Іван	* 7	25.00
Сенишин Петро	316	800.00
Малиміх Андрій	98	252.00
Вовчак Микола	300	500.00
Ковальчук Микола	90	120.00
Савчак Андрій	104	377.08
Федишин Іван	421	342.09
Деркач Степан	361	182.97
Яблонський Антін	117	592.16
Сосницький Ст.	21	500.00
Халащук Григорій	150	50.00
Сас Павло	276	158.82
Віловус Василь	58	702.85
Глемба Дмитро	277	200.00
Депута Франко	81	490.00
Антоців Микола	396	307.59
Козак Семен	332	485.27
Гроховальський Ст.	321	681.92
Шлюсар Степан	217	604.82
Гема Іван	64	247.78
Тесля Іван	99	441.91
Колодницький Теофіль	81	700.00
Бойко Сень	213	170.40
Душіль Іван	56	230.50
Потопчук Лука	349	111.50
Сведа Михайло	221	200.00
Подоляк Гелена	39	200.00
Коваль Прокіп	301	72.08
Семенович Григорій	69	800.00
Венс Василь	364	85.57
Гуральчук Паланя	326	250.00
Моклюк Іван	324	10.25
Гавдида Микола	330	150.00
Леховіт Михайло	239	500.00
Коцан Марія	369	700.00
Лусь Іван	220	259.71
Воргач Степан	2	100.21
Йордан Олекса	277	185.12
Мацькович Софія	216	74.86
Заканич Гаврил	194	200.00
Костів Йосафат	7	370.04
Овада Іван	98	200.00
Романчук Анаст.	106	250.00
Коник Роман	217	300.00
Ковалюк Луць	243	152.72
Цінюрчин Теодор	196	150.80
Харов Федь	281	133.34
Коник Петро	217	1,000.00
Грицковян Марія	304	66.67
Плішка Гаврило	87	500.00
Чайка Василь	204	200.00
Гавриляк Микола	8	200.00
Франків Степан	75	68.75
Калакука Теодор	229	500.00
Варчак Михайло	73	449.00
Тиркала Іван	300	531.21
Лесюк Григорій	338	300.00
Кобіта Андрій	80	117.11
Ковальчук Теод.	370	125.00
Бороха Дмитро	118	252.54
Вала Антін	473	300.00
Міханько Самуїл	221	200.00
Кіндрат Іван	421	250.00
Малиса Степан	69	225.90
Герега Микола	136	31.11
Велей [illegible]	432	500.00
Демян Федор	[illegible]	500.00
Булоний Петро	364	190.00
Атаманець Вас.	64	200.00
Гарматюк Антін	374	137.54
Топій Іван	102	700.00
Виблюк Василь	42	239.30
Левицька Меланя	25	200.00
Соловчук Матвій	206	359.49
Марак Анна	169	252.26
Вульсак Юрій	43	200.00
Кирик Г. Анна	112	300.00
Ганяк Микола	132	700.00
Захарко Іван	213	500.00
Яворський Григ.	204	300.00
Косців Іван	217	700.00
Зощак Михайло	213	80.15
Люта Анна	334	43.16
Скробач Василь	316	120.65
Гринюк Петро	59	428.14
Бодруг Василь	94	66.67
Липка Василь	241	229.34
Цюник Юлія	321	254.67
Рура Іван	207	200.00
Албрихт Конст.	206	200.00
Титар Володимир	385	2,000.00
Жорняк Іван	70	200.00
Комоніцький Пав.	441	200.00
Шумельда Степан	446	500.00
Чедар Чалий	426	350.00
Каліш Іван	464	1,582.58
Охотка Дмитро	192	300.00

Ім'я і прізвище:	Відділ:	Сума:
Пелех Іван	473	590.50
Павлишин Мик.	370	200.00
Граб Юрій	375	500.00
Муневич Антін	375	250.00
Сміт Геня	20	66.67
Вобенчик Василь	342	108.33
Вітошинський Василь	220	250.00
Бадан Катерина	159	200.00
Гнатуш Теодор	122	250.00
Олексяк Осип	277	125.00
Демченко Анна	432	250.00
Майстрів Ілля	147	599.60
Гресько Михайло	91	246.77
Пилат Констант.	234	700.00
Дмитришин Олек.	373	500.00
Козар Іван	351	271.63
Кухарський Іван	5	300.00
Шіляк Василь	323	250.00
Пилипчук Мих.	427	500.00
Войценко Мик.	374	185.97
Войтіхівський С.	432	370.00
Войтіхівський С.	432	500.00
Фусук Микола	392	550.00
Кузь Юрій	441	500.00
Грабар Яків	369	800.00
Попп Василь	379	1,000.00
Павлюс Михайло	219	400.00
Коник Степан	381	66.68
Валега Марія	299	500.00
Свет Петро	9	500.00
Винарчик Мих.	335	250.00
Козушко Мих.	106	250.00
Ковальчук Петро	379	100.00
Домітришин Дм.	327	300.00
Пайташ Іван	461	300.00
Дружінська Марія	161	500.00
Козмовський Ів.	29	250.00
Плекан Микола	436	1,000.00
Дух Анастазія	437	250,00
Шупка Марія	272	250.00
Тиньо Іван	242	1,000.00
Спожарський Михайло	42	300.00
Луцьків Семен	287	300.00
Кулич Йосип	143	250.00
Бугай Степан	94	500.00
Шемердяк Володислав	222	500.00
Лісний Микола	349	150.00
Язвінський Мих.	29	375.00
Чорній Григорій	57	250.00
Кравець Ігнатій	166	333.34
Вурббела Йосип	370	350.00
Козяк Павлина	134	1,000.00
Повзун Степан	460	500.00
Вовк Василь	427	500.00
Плішка Ева	11	38.46
Самуляк Андрій	370	259.12
Постолюк Лідія	25	250.00
Косович Андрій	106	750.00
Косович Андрій	106	500.00
Вулило Михайло	221	750.00
Грабовський Ст.	143	500.00
Михайлишин Ів.	469	500.00
Микулин Степан	458	375.00
Мош Степан	230	200.00
Бойко Іван	475	250.00
Фоті Тед (Ендавмент)	137	500.00
Кульчицький Ю.	432	500.00
Войкевич Марія	217	50.00
Альдерман Патр.	257	1,500.00
Маркович Микола	147	750.00
Климчук Анна	478	250.00
Купчик Олекса	336	500.00
Купчик Олекса	336	500.00
Воробець Софія	432	500.00
Денисенко Анатоль	423	500.00
Прінгел В. Анна	72	500.00
Челядин Степан	363	1,000.00
Коваль Петро	361	500.00
Стасюк Володимир	272	500.00
Черпак Ульяна	57	500.00
Матіяш Михайло (Ендавм.)	133	500.00
Лисяк Сем	204	175.00
Кивелюк Богдан	239	2,000.00
Шевчук Іван	59	200.00
Рій Михайло	211	400.00
Саврей Марія	484	500.00
Гула Юрій	120	1,000.00
Тросцінський Василь	375	269.20
Спанґлер Анна (Ендавмент)	318	500.00
Сенькович Т. Михайло	230	200.00
Гуменюк Себестіян	445	200.00
Байко Микола	65	400.00
Разом		$ 81,687.42
Відсотки		48,420.45
Фонд сирітський з кінцем 31-го грудня 1962 р. остається		$130,107.87

В сирітськім фонді є депозитовані всі гроші з посмертного фонду, що належаться як допомоги для дітей і осіб правно некомпетентних до відібрання тих же, але які впродовж трьох місяців від дня припадаючої виплати не настановили, занедбали настановити, або не хотіли настановити опікунів до відібрання допомог, до яких вони управнені.

Посмертну запомогу з сирітського фонду виплачується спадкоємцеві повнолітньому, котрий докаже метрикою уродження, або иншим правним документом, свій повний вік. Всі повнолітні спадкоємці повинні полагоджувати свої прави за посередництвом відділів У. Н. Союзу.

Для всіх спадкоємців, що мешкають у Злучених Державах і Канаді, організація виплачує 2% на рік.

Зіркою (*) означені відділи, це є відділи Згоди Братств.

Найбільшою позицією в приходах є місячні вкладки від членів, а саме $2.347,681,61. На цю суму склалися такі позиції у різних фондах: посмертні фонди $1.775,342,03; адміністраційні фонди $490.631,88; конвенційний фонд $27.235,90; запомоговий фонд $43.577,44 і народний фонд $10.894,36.

В порівнянні з попереднім (1961) роком, до посмертних фондів вплачені в 1962-му році більше $44.335,13, а до адміністраційних фондів вплачено в 1962-му році $33.551,40 більше. Разом одержано суму $77.886,53 більше в тих двох фондах. В трьох інших фондах зібрано від членів менше місячними вкладками, а саме: до конвенційного фонду зібрано $44.95 менше, до запомогового фонду в 1962-му році зібрано $71.92 менше і до народного фонду зібрано $17.98 менше. В 1962-му році зібрано до посмертних і адміністраційних фондів $77.886,53 більше а до трьох фондів а саме: конвенційного, запомогового і народного зібрано $134.85 менше. Отже, дійсна надвишка зібрана місячними вкладками, виносить $77.751,68 більше, чим в попереднім 1961-му році.

Подаючи цей звіт, при вплатах від членів хочу звернути увагу, що число членів, які платять вплати на інші фонди постійно зменшується, тоді, як потреби, наприклад запомоги із фонду запомогового і виплати із народного фонду збільшуються. Треба звернути увагу, що багато членів відходить з виплаченими грамотами в готівці (ендавмент). В минулому 1962-го році відійшло 625 членів з виплаченими грамотами. Дальше в 1962-му році відійшло 842 членів із забезпеченням платним по смерти з вкладками впродовж 20 років і 806 членів відійшло з грошовими зворотами. Разом в однім 1962-ому році відійшло 2.273 членів. Також треба звернути увагу, що між тими членами, що відійшли з виплаченими грамотами були також члени, що платили на орган „Свободу" і „Юкрейнієн Віклі". В 1962-му році було 11.785 членів, що платили по ¢65 місячно на орган, 1.012 членів що платили по ¢50, а 2.013, що платили по ¢30. Разом 18.810 членів платили на орган суму $105.241,80. За таку суму вплачених вкладок на орган УНС не можна видавати часопису, а бракуючу суму на видання покрилося з адміністраційних фондів, оголошень і інших робіт в адміністрації друкарні і книгарні.

Щоб можна зрівноважити бюджет в адміністраційних фондах, треба робити старання для здобуття нових членів.

Друга позиція у фінансовому звіті — це відсотки від бондів, сума яких у звітовому часі виносила $653.768,47. В порівнянні з 1961-им роком відсотки від бондів збільшилися на суму $20.032,52. Дальше одержано відсотки від стаків (уділів) 720.82 і відсотки від морґеджів $292.039,96. В порівнянні з попереднім 1961-им роком вони збільшилися на суму $54.703,42. В 1962-му році одержано відсотки від членських позичок на суму $15.675,74, які в порівнянні з попереднім роком збільшилися на суму $1.192,67.Відсотки з банків $328.62; збільшено вартість інвестицій в бондах на суму $3.064,50. Разом відсотки від інвестицій $965.598,11. Поділивши цю суму на 360 днів, то кожного дня організація збільшує своє майно сумою $2.628,31. В наступному році ці відсотки від інвестицій перейдуть суму одного мільйона долярів, або в поділі на 360 днів організація буде збільшувати своє майно щоденно сумою — $2.777.77.

Дальше подано зарібок на сплачених або проданих бондах на суму $10.168,86. Приходи від реальностей в Джерзі Сіті $24.000,00 і приходи від реальностей в Керґонксоні Н. Й. $248.219,000, разом $272.219,95. В порівнянні з попереднім роком 1961-им, в 1962-му одержано від реальностей $25.477,27. (Приходи і розходи від реальностей в Керґонксоні Н. Й. подаю окремим звітом). Зворот премії з додаткового обезпечення $2.762,00, пожертви з народного фонду $22.50, пожертви на стипендійний фонд $666.50. Пожертви на фонд наглої потреби $3.431,62, зворот посмертних виплат з додаткового обезпечення $7.630,20. Дальше приходи друкарні і книгарні $26.386,12. (Приходи і розходи друкарні і книгарні подаю окремим звітом). Вплачення на покриття коштів при морґеджових інвестиціях $23.767,22 і остання позиція це вплачення на видання англомовної української енциклопедії, що друкується в Канаді. Разом прихід $3.907,892,87.

Повторення

Майно з кінцем 31 XII 1961	—	$25.460.819.06
Приходи від 1 I до 31 XII 1962	—	$ 3.907.892.87
Разом до перенесення:	—	$29.368.711.93

Приходи від інвестицій а саме: сплати морґеджів, сплати і продаж бондів, сплати членських позичок, збільшення інвестицій в реальностях і вартости машин в друкарні УНС є подані окремим звітом при інвестиціях.

Наступна табеля відноситься до виплат з фондів посмертних, фондів адміністраційних, фонду конвенційного, фонду народного, з фонду запомогового — разом на суму $2.581.727.35, є подані окремими звітами.

Повторення

З переносу балансу і приходів за 1962 р.	—	$29.368.711.93
Виплати в 1962-му році	—	$ 2.581.727.35
З кінцем 31 XII 1962 майно УНС	—	$26.786.984.58

Головний секретар д-р Падох подав статистику праці в Головній Канцелярії. Скільки листів та справ полагоджено На жаль, я такої статистики не зладив, — бо мої помічні сили так зайняті звичайною рутиновою працею при фінансових інвестиціях, що я був змушений забірати від них багато праці. Зазначу, що замкнення стану чинного і довжнього (Assets & Liabilities) кожного місяця я роблю сам. Розподіл інвестицій, готівка в банках і контроля депозитів — це моя праця останніх 43 років. Розподіл інвестицій в морґеджах і бондах це також під моєю контролею.

Моя кореспонденція — це виплата в однім році 640 посмертних запомог, 626 ендавмент, 1.264. запомог з запомогового фонду.

УНС начисляє 464 морґеджових інвестицій при місячних і квартальних вплатах. Беручи до уваги, що це є квартальні вплати — то фінансовий департамент висилає річно 1.656 морґеджових повідомлень, а опісля 1.600 поквітувань, разом 3.256 посилок.

Тут не вчислено, що треба виробити 5.400 рахунків для старших членів і 5.000 рахунків мол. департаменту, разом понад 10.000 рахунків — а опісля зібрати десять тисяч чеків, упорядкувати і депозитувати до банків — це також важлива праця у фінансовім департаменті. Всі ті суми разом винесли $2.346,861,61. Певно, я шаную працю відділових урядовців, що дрібними вплатами ці суми зібрали і вислали до Головної Канцелярії.

Вже четвертий місяць урядує стейтова контроля стейту Ню Джерзі — ця контроля спеціяльно у фінансовім департаменті домагається звітів банкових стейтментів, висилки морґеджових питань до кожного власника реальности з домаганнями потвердження заплачених відсотків і балянсів морґеджових інвестицій.

Фінансовий Департамент затруднює таких службовиків: 1) Степан Курляк (26); 2) Катерина Магура (21 літ); 3) Уляна Дячук (13); 4) Іван Вербяний (8); 5) Михайло Дисогір (8); 6) Софія Соколишин (7); Ольга Домбровська (6); 8) Віра Соболта (6) ;9) Ірина Лапічак (5); 10) Ґеновефа Куфта (3 місяці).

Союзівка: Данило Слободян в Канцелярії УНС 4 роки, а на Союзівці 11; Володимир Квас — понад 8 років.

Майно з кінцем квітня 1963-го року — $27.465,598.38.

В цьому році висилаємо дивідендових чеків 68.715 на суму $218,615.13, з дого в Америці 62.915 на суму $200,597.71 і Канаді 5.800 на суму $18,017.42. Над евіденцією дивідендових чеків майже цілий рік працює одна людина.

Крім звичайної рутинованої праці, Фінансовий Відділ провадить теж рекорди:

Збірки на Фонд Наглої Потреби й по кінець квітня 1963 року дрібними пожертвами від членів УНС (дивідендовими чеками переважно) вплинуло — $14,571.48;

Збірки на Пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вашингтоні, на що вплинуло через нашу канцелярію вже — $12,374.89.

Збірки на Кам'ятник Івана Мазепи на Союзівці, яка досі виносить — $902;

Постійно збирається пожертви на Семинарію св. Василія в Стемфорді та Стипендійний Фонд при УНС.

Провадиться теж рекорд замовлень на Енциклопедію Українознавства, яких до тепер є 619 на суму — $15,150.66.

Найбільш відповідальна праця в Головній Канцелярії це інвестиції майна УНСоюзу. Екзекутивний Комітет докладає всіх можливих старань, щоби інвестиції були відповідно забезпечені, відповідали асекураційним вимогам та законам, а до того, щоб давали можливо найбільші відсотки. Ця заява була проголошена мною на 25-ій ювілейній конвенції. Я подав також підстави та напрямні цієї господарки. Повторяю це знова, бо були делеґати, що цього звіту як слід не провірили і видвигали такі проєкти, які не були, не є і не можуть бути примінені в нашій організації. Треба за всяку ціну зрозуміти, що майно УНС, це народне майно. Це гроші, зібрані впродовж довгих років, дрібними ощадностями, а саме вплатами членських вкладок від людей, що довіряли проводові цієї організації. Я здаю собі справу в повнім значенні цього слова, що це майно, це майно вдів, сиріт і ощадностей повірених проводові цієї інституції. УНСоюз у своїй господарці мусить забезпечити фінанси відповідними інвестиціями майна, в морґеджах і бондах першої якости хоч може часом і менше прибутково. Ми не можимо дозволити собі на спекулятивні інвестиції, як це роблять фінансові корпорації включно із забезпеченевими. Доказом може бути „чорний понеділок" і „чорний вівторок" в днях 28 і 29 травня 1962-го року, сейчас по нашій конвенції.

Цього року стейтова контроля стейту Ню Джерзі переводить контролю майна і господарки УНСоюзу, та працює вже четвертий місяць. Ця контроля стежить за всіми нашими інвестиціями чи усі вони відповідають законам нашого стейту, що відносяться до щадничих банків і тростових фондів. Бо саме до цієї категорії є вчислені доброчинні організації, до яких належить УНС.

Ми далекі від того, щоб все вважати за ідеальне, бездоганне. Навпаки, як я це виявив на конвенції, ми визнаємо засаду, що не має меж для поліпшування і до цього своїми силами прямуємо та постійно шукаємо нових, ліпших шляхів. Одна велика фірма, яка кожного року інвестує сотні мільйонів долярів ствердила, що „Інвестиції, це радше наука про можливості, як певності". Тому саме й накраща адміністрація чи екзекутива може робити помилки. Правда, після якогось часу управа, що має більший досвід, робить багато більше добрих рішень, ніж злих. Добра адміністрація — це наріжний камінь успішних інвестицій.

Екзекутивний Комітет включно з вашим касиром провірює інвестиції, засягає поради у відповідних чинників, що мають більший досвід і знання в інвестиціях. Засягаємо поради у великих банках та певних солідних інвестиційних фірмах, що знають нашу організацію від десяток літ і ніколи у своїх порадах нас не завели,, знаючи наші закони і наші інвестиції. Безперечно це є тільки опінія даних людей, однак рішення є за нами, бо ми відповідаємо за інвестиції перед законом і перед членством УНСоюзу.

На цю тему є написані цілі книги, десятки фінансових журналів і мені неможливо із-за короткого часу призначеного до цього звіту викладати теорію і практику при інвестиціях. Я уважаю, що добре виконані обов'язки в службі своїй організації і своєму народові є для нас найбільшою почестю, а свідомість цього — найбільшою нагородою!

Головний секретар д-р Падох відчитав письмовий привіт нарадам від бувшого головного радного УНСоюзу Володимира Дідика, який раніше опустив наради, щоб повернутись додому.

Після цього приступлено до звітів Головної Контрольної Комісії УНСоюзу.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Звідомлення з контролі Рекордового Відділу УНСоюзу

Рекорди Рекордового Відділу виказують, що рух членства в УНСоюзі за час останніх 4 років був наступний:

З кінцем 1958 р. було ст. членів 44,500, дітей 23,237, разом 72,737
У 1959 р. прибуло ст. членів 188, прибуло дітей 1,235, разом 1,423

У 1960 р. убуло ст. членів 696, прибуло дітей 379, разом 317
У 1961 р. прибуло ст. членів 532, прибуло дітей 681, разом 1,213
У 1962 р. прибуло ст. членів 140, прибуло дітей 82, разом 222

З кінцем 1962 р. є: ст. членів 49,664, дітей 25,614, разом 75,278

Активних членів в УНСоюзі є з кінцем 1962 р. 75,278, а неактивних членів 7.146, тобто разом усіх членів — 82,424.

З цього виходить, що на протязі останніх 4 років УНСоюз збільшився на 164 повнолітніх членів, та збільшився на 2,377 дітей. Разом УНСоюз збільшився на 2,541 членів, коли брати до уваги, що з кінцем 1958 р. УНСоюз налічував 72,737 членів, а з кінцем 1962 р. число членів становить 75,278.

УНСоюз нараховує 485 відділів, в тому 51 відділів у Канаді. Ці відділи є розміщені в ось таких стейтах (провінціях), та в ось таких кількостях:

Арізона	1	Ню Йорк	83
Каліфорнія	2	Норт Дакота	1
Колорадо	1	Огайо	29
Коннектикат	20	Орегон	1
Делавар	2	Пенсильванія	141
Дистрикт оф Коломбія	1	Ровд Айленд	7
Флорида	1	Вашингтон	1
Іллиной	31	Вест Вірджінія	3
Індіяна	5	Висконсин	2
Кензас	1	Вайомінг	1
Мериленд	7	Алберта, Канада	3
Месечюзетс	11	Брітіш Коломбія, Кан.	2
Мишиген	11	Манітоба, Канада	3
Міннесота	4	Онтеріо, Канада	30
Мізурі	4	Квібек, Канада	8
Небраска	3	Саскачеван, Канада	4
Ню Гемпшір	1	Нова Шкотія	1
Ню Джерзі	59	Разом відділів	485

Число членів в поодиноких клясах забезпечення за суми їх забезпечення:

Департамент Дорослих:

У давньому роді забезпечення	140	членів	на $	120.000
У забезпеченні до 70 р. життя	465	"	на	350,500
У забезпеченні на 20 „пеймент лайф"	15,953	"	на	12,846,750
У забезпеченні на 20 „ендавмент"	11,317	"	на	8,801,250
У забезпеченні на ціле життя для нових членів	12,412	"	на	9,315,569
Молод. Е-18 в дорослих	4	"	на	3,500
У забезпеченні на ціле життя для давніх членів	7,022	"	на	5,975,450
У забезпеченні „Р-65"	825	"	на	804,000
У забезпеченні „Е-65"	1,152	"	на	1,448,500
Подвійне забезпечення до 40 року життя	353	"	на	641,500
У Департаменті Дорослих є разом забезпечених	49,664	членів	на $	40,307,019

Молодечий Департамент:

У першій клясі до 18 р. життя	1,968	дітей	на $	1,284,000
У другій клясі до 70 р. життя	354	"	на	127,751
У третій клясі до 16 року, „ендавмент"	315	"	на	31,500
У клясах Р-20 „пеймент лайф"	8,602	"	на	6,521,750
У клясі Е-20 „ендавмент"	9,571	"	на	6,518,500
У клясі Е-18, вивінувальне"	4,338	"	на	3,512,000
У клясі Р-65	141	"	на	171,000
У клясі Е-65	125	"	на	104,000
У молодечім Департаменті є разом забезпечених	25,614	дітей	на $	18,270,501
Усіх членів в УНС є разом забезпечених	75,278		на $	58,577,520

I. СТАН І РУХ ЧЛЕНСТВА ЗА 1962 РІК

Повнолітні члени

В дні 1-го січня 1962 р. було повнолітніх членів	49,525
Прибуло за 12 місяців	4,175
Разом	53,700
Відійшло за 12 місяців	4,036
Залишилося	49,664
Значить, що за останній рік УНСоюз збільшився у повнолітніх членах на	139

Молодечий департамент

В дні 1-го січня 1962 р. було всіх дітей	25,532
Прибуло за 12 місяців	2,218
Разом	27,750
Відійшло за 12 місяців	2,136
Залишилося	25,614
Молодечий Департамент збільшився за останній рік на	82
Обидва департаменти разом мають членів	75,278

Рух повнолітніх членів за 1962 рік

З початку січня 1962 р. було повнолітніх членів		49,525
У 1961 році:	прийнято нових	2,586
	прийнято з переступними листами	785
	прийнято з інших кляс	108
	прийнято наново	632
	прийнято до повнолітніх з молод. клясами	114
Разом		53,700
У 1962 році:	суспендовано	1,049
	відійшли з переступними листами	761
	відійшли до інших кляс	109
	відійшли зі зворотом у готівці	500
	відійшли на безплатне продовження	16
	відійшли на виплачене забезпечення	647
	відійшли з виплаченим забезпеченням	311
	померли	643
Разом		4,036
Відійнявши 4,036 від 53,700 — дістанемо загальне число повнолітніх членів з кінцем грудня 1962 р.		49,664

Рух членів Молодечого Департаменту за 1962 рік

З початком січня 1962 р. було всіх дітей-членів		25,532
У 1961 році:	прийнято нових	1,507
	прийнято з переступними листами	325
	прийнято з інших кляс	41
	прийнято наново	345
Разом		27,750
У 1962 році:	суспендовано	716
	відійшли з переступними листами	337
	відійшли до повнолітніх членів	82
	відійшли до інших кляс	41
	відійшли на безплатне продовження	3
	відійшли із зворотом у готівці	306
	відійшли з виплаченим забезпеченням	314
	померли	11
	відійшли на виплачене забезпечення	218
	відійшли до повнол. з молод. клясами	114
Разом		2,136
Відійнявши 2,136 від 27,750 — дістанемо загальне число дітей-членів з кінцем грудня 1962 р.		25,614

Діти були забезпечені в таких клясах Молодечого Департаменту:

У клясі 1-ій на $ 500	1,372
У клясі 1-ій на $1000	594
У клясі 1-ій на $2000	2
У клясі 2-ій на $ 400	354
У клясі 3-ій на $ 100	315
У клясі 4Р на $ 250	109
У клясі 4Р на $ 500	4,526
У клясі 4Р на $1000	4,099
У клясі 4Р на $1500	21
У клясі 4Р на $2000	43
У клясі 4Р на $2500	1
У клясі 4Р на $3000	—
У клясі 4Р на $3500	1
У клясі 4Р на $4000	1
У клясі 4Р на $5000	1
У клясі 5Е на $ 250	164
У клясі 5Е на $ 500	5,924
У клясі 5Е на $1000	3,419
У клясі 5Е на $1500	6
У клясі 5Е на $2000	35
У клясі 5Е на $3000	1
У клясі 5Е на $4500	1
У клясі 5Е на $5000	1
У клясі 6С на $ 500	1,885
У клясі 6С на $1000	2,344
У клясі 6С на $1500	20
У клясі 6С на $2000	72
У клясі 6С на $2500	3
У клясі 6С на $3000	13
У клясі 6С на $5000	1
У клясі Р65 на $ 500	26
У клясі Р65 на $1000	78
У клясі Р65 на $2000	38
У клясі Р65 на $5000	2
У клясі Е65 на $ 500	63
У клясі Е65 на $1000	53
У клясі Е65 на $1500	3
У клясі Е65 на $2000	4
У клясі Е65 на $3000	1
У клясі Е65 на $4000	1
Разом	25,614

Беручи до уваги, що з початком 1962 року було всіх активних повнолітніх членів і дітей 75.056, а знову з кінцем 1962 року те загальне число становило 75.278, то загальний убуток членів за 1962 рік виносить 222.

Порівняння з роком 1961

В 1962 році прийнято меньше нових: 297 дорослих членів, 440 дітей.

В 1962 році прийнято з переступними листами: 339 більше дорослих, 145 більше дітей.

В 1962 році прийнято наново: 41 менше дорослих, 50 менше дітей.

В 1962 році суспендовано: 80 менше дорослих, 50 менше дітей.

В 1962 році відійшли зі зворотом у готівці: 1 більше дорослих, 2 більше дітей.

(Продовження на сторінці 4-ій) →

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Звідомлення з контролі Рекордового Відділу УНСоюзу

(Продовження зі сторінки 3-ої)

В 1962 році відійшли: на безплатне продовження, на виплачене забезпечення, і з виплаченим забезпеченням: 38 менше дорослих, 149 більше дітей.

В 1962 році померли 28 менше дорослих, 2 більше дітей.

В 1962 році зменшилися кляси дорослих членів: стара система на 8, кляса „О" на 33, кляса „Т" на 359, бо до тих кляс не приймається більше членів.

В 1962 році зменшилися кляси Молодечого Департаменту: кляса I на 115 членів, кляса II на 28 членів і кляса III на 51 членів. До 2-ої і 3-ої кляс не приймається більше нових членів. Зменшилися також кляси Р і Е на $250 на 48 членів, бо до забезпечення на $250 не приймаємо більше членів.

Рух Відділів:

Впродовж 1962 року були зорганізовані ось такі Відділи:
- Відділ ч. 19 — Ню Йорк, Н. Й.
- Відділ ч. 139 — Шикаґо, Ілл.
- Відділ ч. 154 — Трентон, Н. Дж.

Відділи розв'язані:

- Відділ ч.43 в Сімпсон, Па.
- Відділ ч. 448 в Олифант, Па.
- Відділ ч. 463 в Ст. Луіс, Мо.

Відділи злучені:

Відділи чч. 442 та 44, обидва в Нортгемптон, Па. об'єдналися в один Відділ ч. 44 в Нортгемптон, Па.

Відділи ч. 154 в Глен Лайон, Па., та ч. 319 в Нентікок, Па. об'єдналися в один Відділ ч. 319 в Нентікок, Па.

Відділи ч. 214 в Шикаґо, Ілл. та ч. 35 в Шикаґо, Ілл. об'єдналися в один Відділ ч. 35 в Шикаґо, Ілл.

З початком січня 1962 р. було Відділів	488
Упродовж 1962 року зорганізовано	3
Упродовж 1962 року злучено Відділи	3
Разом	494
Розв'язано Відділів	3
Злучено Відділів	3
З кінцем 1962 року було всіх Відділів	485

Звідомлення з контролі Фінансового Відділу УНСоюзу

ФІНАНСОВИЙ ДЕПАРТАМЕНТ:

ПРИХІД		РОЗХІД	
Січень	$ 425,852.03	Січень	$ 287,661.94
Лютий	328,718.10	Лютий	364,714.28
Березень	871,624.36	Березень	858,139.65
Квітень	416,852.44	Квітень	396,600.51
Травень	401,075.46	Травень	367,449.01
Червень	357,102.15	Червень	522,390.31
Липень	608,841.47	Липень	414,680.68
Серпень	420,406.04	Серпень	501,963.94
Вересень	626,453.76	Вересень	637,201.23
Жовтень	478,490.20	Жовтень	491,464.91
Листопад	461,742.00	Листопад	501,272.99
Грудень	474,603.79	Грудень	590,514.76
Разом	$5,871,761.80	Разом	$5,934,054.21

ПРИХІД

На прихід склалися ось такі позиції:

З місячних вкладок від членів	$2,355,275.54	$ 2,355,275.54
Відсотки від бондів	658,159.88	
Відсотки від стаків	720.82	
Відсотки від морґеджів	292,039.96	
Відсотки від членських позичок	15,675.74	
Відсотки з банків	328.62	
Надвишка при сплачених бондах	10,168.86	
Чинш від реальности в Джерзі Сиrі, Н. Дж.	24,000.00	
Разом від інвестицій		1,001,093.88
Сирітські частини	7,630.20	7,630.20
Приходи друкарні і книгарні (подробиці подані окремим звітом)	266,386.12	266,386.12
Приходи на реальностях в Кергонксоні, Н. Й. (приходи і розходи подані окремим звітом)	248,219.95	248,219.95
Пожертви на стипендійний фонд	666.50	
Сплати позичок до народного фонду	22.50	
Разом		689.00
Пожертви на фонд наглої потреби	3,431.62	3.431.62
Пожертви на пам'ятник І. Мазепи	121.00	121.00
Вплати на англомовну українську енциклопедію	13,584.46	13.584.46
З переносу з фонду запомогового до фонду народного, виплати на культурні і допомогові інституції (позичка)	7,500.00	7,500.00
Зворот посмертних запомог з додаткового обезпечення	2.762.00	
Зворот вплачених вкладок з додаткового обезпечення	37.40	
З переносу 5% з вкладок вплачених до посмертних фондів	81,806.90	
З переносу резерви за суспендованих членів в 1961 р.	21,288.50	
З переносу резерви за дітей, що платять на фонди	23.086.00	
З переносу резерви за дітей, що змінили кляси обезпечення	1.062.60	
З переносу уневажнених грошевих зворотів	624.01	
Разом переноси з посмертних фондів		130.667.41
Вплачення на покриття коштів при морґеджових інвестиціях	25.335.00	
З переносу виплаченої нагороди відділовим секретарям	38.830.92	
З переносу виплаченої нагороди за нових членів мол. департаменту	10,606.00	
З переносу виплаченої нагороди відділ. предсідникам і касирам	1,223.00	
З переносу федерального податку за помічні сили	21,337.82	
З переносу стейтового податку за помічні сили	2.084.79	
Зворот премії стейтового обезпечення помічних сил	209.56	
Зворот асекураційної премії за помічні сили	221.25	
Зворот за опікунчу обслугу над бондами молодечого департаменту	359.00	
Зворот за машини (IBM) для друку виказів і статистики	621.50	
Зворот за друки за членів молодечого департаменту	1,344.00	
Зворот за телефон з молодечого департаменту	193.00	
Зворот за оголошення з молодечого департаменту	75.00	
Зворот за актуара за членів молодечого департаменту	430.00	
Зворот за вплати добродійних організацій за членів молодечого департаменту	53.00	
Зворот за чищення і направи машин членів молодечого департаменту	202.00	
Зворот за машини і шафи на документи членів молодечого департаменту	516.00	
З переносу коштів подорожі і репрезентації за членів молодечого департаменту	1,281.50	
З переносу коштів подорожі за постійних організаторів	1,506.00	
Уневажнені нагороди за нових членів	107.60	
Зворот конвенційних коштів з конвенційного фонду до адміністраційного фонду	15,652.93	
Разом звороти і переноси адміністраційних фондів		$ 122,189.87

ІНВЕСТИЦІЇ

Сплати морґеджів	579,972.05	
Сплати бондів	1,052,368.21	
Сплати членських позичок	70,109.99	
З переносу на обниження вартости машин в друкарні	2,030.11	
З переносу на підвищення вартости інвестицій в бондах	3,064.50	
З переносу на обниження вартости інвестицій в бондах	7,427.89	
Разом з інвестицій		1,714,972.75
Прихід за час від 1. січня до 31-го грудня 1962 року. (В тому зарахований прихід друкарні і книгарні „Свободи" $266,386.12 і прихід від реальностей в Кергонксоні, Н. Й. „Союзівці" $248,219.95)		5,871,761.80

ПОВТОРЕННЯ

З місячних вкладок від членів	2,355,275.54
Відсотки від інвестицій	1,001,093.88
Сирітські частини	7,630.20
Приходи друкарні і книгарні	266,386.12
Приходи від реальностей в Кергонксоні, Н. Й.	248.219.95
Пожертви на стипендійний фонд і зворот позичок	689.00
Пожертви на фонд наглої потреби	3,431.62
Пожертви на пам'ятник І. Мазепи	121.00
Вплати на англомовну українську енциклопедію	13,584.46
З переносу на виплати з фонду запомогового до народного	7,500.00
З переносів з посмертних фондів	130,667.41
З переносу адміністраційних фондів	122.189.87
Разом	$4,156,789.05
Від інвестицій	1,714,972.75
Разом прихід за 1962 рік	$5,871,761.80

РОЗХІД:

Виплати з посмертних і резервових фондів	1,393,719.12	
Виплати з адміністраційного фонду	963,558.84	
Виплати з конвенційного фонду	117,139.60	
Виплати з фонду запомогового	48.027.86	
Виплати з фонду народного	16,049.39	
Виплати з фонду сирітського	7,755.70	
Виплати з фонду спеціяльного на забезпеку інвестицій	65.97	
Виплати з фонду Захисту Сиротинця	287.358.32	
Виплати з фонду наглої потреби	13.23	
Разом		$ 2,833,688.03

ІНВЕСТИЦІЇ

Інвестовано в морґеджах	1,374,025.47	
Інвестовано в бондах	1,522,363.31	
Інвестовано в членських позичках	98,070.47	
Інвестовано в реальностях	97,605.82	
Купно машин для друкарні	8,301.11	
Разом інвестовано		3,100,366.18
Розхід за час від 1-го січня до 31-го грудня 1962 року		$ 5,934,054.21

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем 31-го грудня 1961 року осталася	502,505.79
Прихід за час від 1. січня до 31-го грудня 1962 року	5.871,761.80
Разом	$6,374,267.59
Розхід за час від 1-го січня до 31-го грудня 1962 року	5.934,054.21
Готівка з кінцем 31-го грудня 1962 року остається	$ 440,213.38

БАЛАНС

Стан чинний:		Стан довжний:	
Готівка	$ 440,213.38	Посмертні і резервові фонди	$25,809,149.72
Морґеджі	5,908,051.92	Адміністраційний фонд	124,637.85
Бонди	19,467,300.69	Запомоговий фонд	323,086.29
		Народний фонд	7,881.37
Позички членам	419,889.46	Сирітський фонд	130.107.87
		Спеціяльний фонд	321,798.34
Реальности	522.714.34	Фонд Захисту Сиротинця	55,436.01
Друкарня	28.814.79	Фонд Наглої Потреби	14.887.13
Разом	$26,786,984.58	Разом	$26,786,984.58

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА СТАРШИХ ЧЛЕНІВ І МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

Загальне майно старших членів і молодечого відділу з кінцем 31-го грудня 1962 року	$26.786,984.58

АКТИВИ НЕ ВТЯГНЕНІ ДО ЗАГАЛЬНОГО МАСТКУ:

Відсотки від бондів платні в 1963 р.	$ 188,110.05	
Відсотки від морґеджів платні в 1963 році	33,893.14	
Відсотки від членських позичок платні в 1963 році	7,424.79	
Зворот виплачених посмертних запомог з додаткового обезпечення	1.449.00	
Разом відсотки від інвестицій і звороти посмертних запомог		230.876.98
Залеглі місячні вкладки від членів платні в 1962 році	13.090.80	
Залеглі місячні вкладки від членів платні до посмертних фондів в 1962 році	16,650.44	
Разом залеглі місячні вкладки платні в 1962 році		29.741.24
Разом не втягнені активи		260.618.22
Разом майно і не втягнені активи		$27.047,602.80
Менше обниження активу вартости інвестицій в бондах	12.205.70	
Менше книжкова вартість реальностей в Кергонксон, Н. Й.	454.783.09	
Менше обниження активу вартости машин в друкарні УНСоюзу	28.814.79	
Разом обниження активів		495,803.58
Майно старших членів і молодечого департаменту по обтягненні непризнаних активів		$26,551,799.22

ТАКІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ ЗАЛЯГАЮТЬ З ВКЛАДКАМИ З КІНЦЕМ 31-го ГРУДНЯ 1962 Р.

Відділ	Сума	Відділ	Сума
4	$ 63.16	365	$ 36.70
33	363.36	378	12.94
44	140.73	387	341.30
61	29.29	389	193.32
82	293.14	390	231.34
85	222.07	395	503.42
88	360.73	415	8.48
114	1,901.93	421	139.56
116	234.25	422	2,020.57
141	13.23	423	1,559.87
151	97.31	425	152.49
153	3,777.32	429	75.01
154	957.17	439	1,060.08
181	10.71	440	603.37
199	57.01	443	46.51
203	243.70	465	262.79
226	204.02	471	1,715.97
240	1,863.37	478	368.69
250	33.50	479	21.77
252	405.41		
257	747.18	497	1,149.71
329	6.31	504	28.65
Разом			$22,557.44

В загальній сумі майна УНСоюзу втягнені невиплачені сирітські частини разом з відсотками на суму $130,107.87 і Фонд Наглої Потреби на суму $14,887.13.

Крім вище наведеного звіту Головна Контрольна Комісія стверджує, що з кінцем 31-го грудня 1962 року остається 47 невиплачених посмертних запомог на суму $31,562.92 і 103 невиплачених ендавмент на суму $29,523.23. Посмертні запомоги і ендавмент невиплачено досі з недостачі відповідних документів, потрібних до виплат.

ВИТЯГ ІЗ АКТУАРІЯ УНСОЮЗУ

Смертність старших членів і Молод. Департаменту була	56.5 %
Оцінка грамот обох департаментів в 1962 р. на всі фонди	132.2 %
Інвестиції УНСоюзу від усіх фондів принесли в 1962 р.	3.55%

ІНВЕСТИЦІЇ

З кінцем 31-го грудня 1961 р. було інвестовано на реальстості в Кергонксоні, Н. Й.	$357,177.27
В 1962 р. побудовано церкву-каплицю і концертову залю та перебудовано будинки	97,605.82
З кінцем 31-го грудня 1962 р. остається вартість інвестицій в Кергонксоні, Н. Й.	$454.783.09

ІНВЕСТИЦІЇ ЗА ФОНДАМИ

Спеціяльний фонд на забезпеку інвестицій	$208,250.38
Фонд запомоговий	108,400.00
Фонд адміністраційний	63,306.22
Фонд Захисту Сиротинця	74.826.49
Разом	$454,783.09

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА УНСОЮЗУ

Майно УНС з кінцем 31. грудня 1962 р. виносить	$26,786,984.58
Майно УНС з кінцем 31. грудня 1961 р. було	25,460,819.06
В 1962 році збільшено майно УНСоюзу на суму	$ 1,326,165.52

Звіти поодиноких членів Контрольної Комісії

ЗВІТ ГОЛОВИ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ Д-РА ВОЛОДИМИРА ҐАЛАНА

Д-р Володимир Ґалан пояснив учасникам нарад, що всі вони дістали надруковані звіти Контрольної Комісії, окремо з контролі Секретарського і Фінансового Відділів та видавництва „Свободи. Чисел цих звітів він не вважає потрібним повторювати і тому переходить до дальшого звітування:

Контрольна Комісія подала ряд своїх рекомендацій на останній конвенції в такому вигляді:

Зріст майна і членства УНС за послідне десятиліття був такий великий, що давній спосіб контролі майна і діловодства вимагає зараз певних змін.

Саме тому Головна Контрольна Комісія в складі: Володимир Ґалан — предсідник, Володимир Коссар — заступник предсідника, Петро Кучма — секретар, Петро Пуцило і Іван Кокольський — члени, рішили одноголосно переслати Світлій 25-ій Конвенції УНС слідуюче висліди і заключення із чотирьох переведених контроль, за послідних чотири роки.

1) Контроля:

Для переведення повної контролі майна та діловодства УНСоюзу потрібна контроля не менше як два рази в рік, з тим додатком, що в разі потреби можна взяти до помочі публічного заприсяженого рахункового (сертіфайд паблік аковнтент). В той спосіб можна б перевести не тільки точну контролю, але рівночасно слідкувати та помагати в розвою Союзового життя.

Головна Контрольна Комісія вважає, що члени Контрольної Комісії **не можуть займати жадних платних позицій в УНС з призначення Екзекутиви**, бо вони є покликані до контролі тої ж Екзекутиви.

2) Головна Канцелярія:

Для покращання організаційних та ділових справ УНС є конечна потреба негайного більшого приміщення. Теперішнє приміщення є за мале, переповнене та не санітарне. Закуп сусіднього дому при Гренд ст. в Джезрі Сити не розв'язує проблеми приміщення. Саме тому справа нового приміщення є одною з найпекучіших наших проблем.

3) Діловодство:

Розріст УНС в членстві та майні вимагає змодернізування діловоства так у відділі фінансовім як і рекордовім та в редакції „Свободи" і „Союзівки". Нові податкові приписи є цього рода, що кожного року треба робити ряд звітів і до цього мусить бути приспосіблене діловодство.

Стейтова контроля переводить контролю УНС що три роки приблизно три місяці і ми переконані, що при змодернізованім діловодстві цей час можна скорототи з відповідними ощадностями для УНСоюзу.

4) Репрезентація:

Усі попередні постанови Головного Уряду про репрезентацію УНС в округах Головними Радними і Контрольорами та участь в громадському життю повинні залишитись надалі і повинні бути респектовані місцевими урядовцями та Екзекутивою.

5) Союзівка:

Контрольна Комісія вважає, що Союзівка повинна залишитися Культурно - Розваговою Оселею для членів УНС і їх гостей. Приміщення Дитячих Таборів, Курсів Українознавства та Дому для Старших Віком членів УНС повинні залишитися головною ціллю при розбудові цієї оселі. По закінченні будови павільйону оселя повинна стати самовистачальною.

6) Пенсійний Фонд:

Пенсійний Фонд для урядників УНС треба повитати, як найкращу розв'язку і старатись його в міру можливостей розбудувати.

7) „Свобода" й Видавництва:

„Свобода" та усі наші видавництва являються одним з найкращих способів поширення правди про нашу організацію та наш нарід. Поминаючи деякі малі недотягнення Контрольна Комісія вважає вказаним висловити наше признання усім редакторам, робітникам та складачам і всім працівникам усіх Відділів УНСоюзу.

До згаданих рекомендацій додаю ось такі завваги:

1) Бюрові приміщення не відповідають завданням і потребам УНСоюзу та престижовим і здороровельним вимогам праці. Накопичення урядовців не дає їм змоги працюти ефективно.

2) ерсонал не є вдоволений відносинами праці і вніс певні побажання до Конт. Комісії, які відносяться до а) заступництва працівників перед Екзекутивою, б) поширення пенсійного фонду на працівників, які працюють в УНС понад десять років, але стали на працю після 55-го року життя, в) оплачування УНСоюзом здоровного забезпечення для службовиків, г) піднесення групового забезпечення службовиків понад 60 років до $2.000, як було передше і ґ) тіснішого зв'язку між працівниками та Екзекутивою, яка повинна більше цікавитися поодинокими службовиками.

3) ниговодство потребує змін, зокрема у відділі морґеджовім. Зміна діловодства тісно зв'язана з приміщенням, в якому треба мати більше місця для персонелу і бюрових машин.

4) Інвестиції в бондах і морґеджах добрі. Конт. Комісія вважає конечним встановити певне поступування при уділюванні морґеджів та ввести в цьому відділі нове діловодство.

5) Союзівка повинна бути оселею в першу чергу для членів УНСоюзу, про що була мова в рекомендації на Конвенції.

6) „Свободі" треба назначити адміністратора, щоб наладнати внутрішні проблеми.

7) Культурна Комісія може вив'язатися вповні із своїх завдань, коли до неї покличемо дійсних репрезентантів української культури. Переконує нас у цьому приклад труднощів і великих видатків із виданням Енциклопедії Українознавства. Треба також зробити оцінку таборів для дітей, метод праці цих таборів і їх коштів.

8) Канада залишається дальше проблемою. Рішення в цих справах є досі невиконані, або неможливі до виконання.

9) Довгуючі відділи є певною загрозою в праці УНС на місцях. Контрольна Комісія рекомендує, щоби статутові приписи були зберігані Екзекутивою. Це не тільки справа фінансова, але і справа престижу УНС. Тому Контрольна Комісія стверджує потребу гострого поступування і навіть суспензи таких відділів.

10) Державна контроля, яка зараз переводить контролю УНСоюзу одержала в англійському перекладі рекомендації Контрольної Комісії і на спільних нарадах признала їх вповні слушними.

Діловодство і майно знайдено в найкращому порядку, вона находиться в добрих руках і ним добре господарювала Екзекутива. Тому Контрольна Комісія пропонує разом з повищими заввагами прийняти звіти членів Екзекутиви.

ЗВІТ СЕКРЕТАРЯ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ ДИР. ПЕТРА ПУЦИЛА

Мені припала функція перевірки морґеджового відділу. В перевірці я ствердив, що морґеджові документи є в двох різних групах. Це ускладнює діловодство. Державна контроля витрачає на перевірку цього відділу більше часу, а кошти контролі оплачує УНСоюз. При оцінюванні морґеджових будинків трапляються непотрібно більші кошти, тому, що крім фахового оціночника їдуть на оглядини головні урядовці.

Державна контроля не перевіряє справ Союзівки і „Свободи". Вона ствердила, що майно Союзівки належить до недопущених активів („нон едміттед ессетс) і пильнує тільки того, щоб у видатках на Союзівку не були вжиті фонди призначені на інші цілі.

ЗВІТ ЧЛЕНА КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ ІВАНА КОКОЛЬСЬКОГО

Мені припала перевірка приміщення головної канцелярії то „Союзівки". Новий будинок закуплений з огляду на тісноту головної канцелярії не полегшив справи приміщення. Закуплений сусідний будинок скріплено і приміщено в ньому склад документів і матеріялів, а службовики працюють далі в тісноті. Ми мусимо перенести головну канцелярію в інше, більше приміщення. Набуття бюрових машин для модерного і кращого діловодства не є можливим у теперішньому тісному приміщенні.

Союзівка існує вже 10 років і дає нашому громадянству вигоду, як вакаційна оселя. Вона має дати приміщення для старших віком членів, але покищо маємо тільки декількох старших членів приміщених на Союзівці. В 1952-му році закуплено будинки та 266 акрів за $71.131.37. Другу частину Союзівки закуплено в 1954-му році. Це було 74 акри та будинки за ціну $20.346.69. Третю частину, 14 акрів і будинки, закуплено в 1957-му році за ціну $30.684.24. Разом все це коштувало $122.152.30. Піднесена вартість оселі в перерібках то добудовах на суму $380,739.72. Цим самим видано на Союзівку до кінця 1962-го року суму — $502.902.02. Обнижено вартість Союзівки в роках 1959, 1969 і 1961 разом на суму — $48.118.93, тому книжкова вартість Союзівки з кінцем 1962-го року виносила $454.783.09. За цих десять років пороблено такі поліпшення і ремонти: нова їдальня, нові кухні, закуплено меблі, побудовано новий купальний басейн, нові збірники на воду, виверчено криницю, збудовано павільйон, розбудовано та поліпшено тенисові корти, відбиванкове грище, грище для футболу, встановлено новий водопровід, закуплено новий готелевий касовий реґістер та збудовано каплицю. Крім цих поліпшень перепроваджено ще постійні ремонти, малярські роботи, направи будинків і доріг.

Видано на Союзівку гроші з наступних фондів:

Фонд дому старців	— 74. 862. 49
Спец. фонд забезпеки готівки	— 208. 250. 38
Запомоговий фонд	— 108. 400. 00
Адміністраційний фонд	— 63. 306. 22
Разом:	— $454. 783. 09

В трьох останніх роках Союзівка виказала найбільші прибутки. Але в 1962-му році прибутки були вже дещо менші, як у попередньому. Причина може бути в тому, що ми вже досягнули вершка можливостей Союзівки, або це могло бути теж спричинене злою і непевною погодою в минулому сезоні. Платні за службові поїздки членів Екзекутиви на Союзівку в справах Союзівки повинні бути оплачувані Союзівкою.

На Союзівці працюють два адміністратори: анило Слободян і Володимир Квас. Крім цього Союзівка затруднює багато працівників з-поміж молоді і моя перевірка виказала такі числа працівників на Союзівці в тому і на „парт тайм" в поданих місяцях: січень — 24; березень — 44; липень — 140; серпень — 216; вересень — 100 і жовтень — 50. Всі платні Союзівки за 1962-ий рік виносили — $51.897.74. В крамниці на Союзівці приходи пропорційно були невеликі в порівнянні із розходами. Але ми ще не дістали стану інвентури в крамниці і сподіюся, що залишилося багато товару в крамниці.

Табори на Союзівці не дають приходів. Для них треба кращого способу ведення і більш кваліфікованих працівників.

Чи Союзівка оправдує себе? Союзівка робить добру службу. Коли б числити, що гроші вложені в Союзівку були б інвестовані, то вони принесли б приблизно $30.000 до $40.000 у відсотках. Ми зробили однак правильно, що не вибрали такого легкого підходу до інвестиції гроша. Союзівка себе оправдує, хоч можна ставити питання, за скільки можна б продати Союзівку. Союзівку може провадити тільки така установа, як УНСоюз. Треба все ж таки зробити Союзівку поплатною, щоб себе сама відтепер утримувала.

(Продовження на сторінці 5-ій)

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Звіти поодиноких членів Контрольної Комісії

(Продовження зі сторінки 4-ої)

ЗВІТ ЧЛЕНА КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ ІВАНА В. ІВАНЧУКА

При перевірці майна і діловодства УНСоюзу в жовтні 1962-го і в березні 1963-го років припоручено мені перевірку видавництва „Свободи", довгуючих Відділів і поїздок головних урядовців. У видавництві „Свобода" існував колись окремий пост управителя. З бігом часу цей пост перебрав головний предсідник УНСоюзу, коли він став постійно працювати в Головній Канцелярії УНСоюзу. Так було до смерти бл. п. Дм. Галичина. З приходом головного предсідника п. Й. Лисогора „Свобода" осталася без адміністратора, бо він не пішов слідами свого попередника. Частинно сповняє обов'язки адміністратора ред. Драган. Треба фахової сили, бо така господарка не є направду заощаджуванням грошей, як би воно могло виглядати. Між „Свободою" і УНСоюзом іде постійний спір за заплату за різні роботи друкарні для УНСоюзу. Є нарікання, що „Свобода" платить, наприклад, чинш УНСоюзові, але УНСоюз не платить „Свободі" за всі оголошення. В „Свободі" не використовується клішарні, бо фаховий робітник через брак працівників пішов до іншої праці в друкарні. „Свобода" має постійні клопоти з робітниками, бо багато робітників, після того, як пізнають роботу і здобудуть звання відходять туди, де можуть дістати більшу платню за свою працю. Видавництво „Свободи" може стати самовистарчальним а навіть доходовим підприємством. „Свобода" могла б навіть стати членом агенції Ассошієйтед Пресс. Треба однак подбати або про фахового адміністратора або принайменше треба б перейти головному предсідникові фаховий курс.

В редакції є невдоволення на головного редактора, мовляв, він не довір'яє своїм співредакторам і тому старається всі справи полагоджувати і провірювати. Розумію, що досвід із судовими скаргами за обиди, міг привести головного редактора до такого поступування, але цьому треба якось зарадити. В адміністрації „Свободи" після кількох моїх інтервенцій заведено інвентар книжок, якого перед тим не було.

Спізнений цьогорічний календар „Свободи" це власне наслідок неналадної праці в редакції. Платня робітників в друкарні „Свободи" нижча від платень в американських друкарнях. Цьому можна б зарадити, коли б друкарня виконувала більше робіт на замовлення, бо друкарня може бути доходовим підприємством. Треба звернути увагу на видавництво „Свободи", щоб ці справи поправити: треба дістати кваліфікованого адміністратора, устійнити бюджет, ввести нові модерні машини, подбати про те, щоб кваліфіковані робітники мали відповідну нагороду і не покидали друкарні. Тоді УНСоюз не буде докладати грошей до видавництва.

Інвентар „Свободи" при кінці 1962-го року у книжках був обчислений на суму $10.782.00; наперед заплачені передплати були на суму $8.765.39; „Свободі" довжники винні за друки і оголошення $21.100.12. Ці довги часто дуже перестарілі і тому треба б ці рахунки провірити і їх поліквідувати коли немає виглядів на зреалізування.

Видання одного числа „Веселки" коштує приблизно $1.100.00, що на рік дає суму $13.660.00. На це вплинуло в минулім році з передплат тільки $6.397.79 а із збірки на пресовий фонд $6.912.66. Разом приходи виносять $13.310.45, отже остав недобір около $300. Треба конечно подбати про більше число передплатників через українознавчі і парохіяльні школи.

Перевірка виказала деяке число Відділів, які спізняються з розрахунками понад три місяці. Спізнення на один місяць допускальні, але Екзекутива не повинна дозволяти на спізнення по три і більше місяців та треба б в таких випадках поступати рішучо. Відділ, який, наприклад, винен вже понад $6.000. не приносить добра УНСоюзові, хоч його секретар може і приєднує багато нових членів. Для добра установи треба поробити гострі і рішучі заходи для стягнення залеглостей. Маємо досвід з одним Відділом, де УНСоюз поніс втрату і треба було усунути секретаря.

З розростанням УНСоюзу збільшуються теж видатки на поїздки. Треба однак звернути при цих видатках увагу на такі справи: Коли член Екзекутиви їде на Союзівку в справах Союзівки, то його кошти повинні бути оплачувані з фондів Союзівки, а не з адміністраційного фонду УНС. Свердив я випадок виплати винагороди за оцінку морґеджового будинку в сумі $40*, які виплачено членові Екзекутиви, а такого випадку не повинно бути. Стверджено теж, що член Екзекутиви брав дієти за участь як представник УНСоюзу в Конґресі УККА, а ми також працюємо в УККА і інших громадських організаціях і в таких випадках вважаємо, що не треба за це платити дієти.

Вкінці ще кілька завваг: в платнях службовиків обох департаментів запримітив я різниці, хоч службовики мають однакове число років служби. Ці різниці треба б вирівняти, бо коли службовик працює багато років, то значить, що він працює добре і заслуговує на відповідну платню.

Курси Українознавства на Союзівці ведемо завжди під спільною фірмою УНСоюзу та Ліґи Молоді Північної Америки. На мою думку УНСоюз повинен вести ці курси самостійно без Ліґи і старатися на цих курсах виховати і вишколити собі будучих союзових діячів. На курси в минулому році УНСоюз доплатив малу суму, бо тільки $188.96, тому, що оплати за курси дали $5.377.50 а розходи зв'язані з ними виносили $5.566.46.

В доповненні до звіту про Союзівку контролера Івана Кокольського Іван Іванчук подав наступні цифрові дані, саме одержані від управи Союзівки:

прибуток з бари виносив	—	$18. 606. 01
інвентура бари	—	4. 329. 54
Крамниця: прибуток	—	$3. 786. 60
інвентура:	—	7. 435. 83
Дитячі табори: прихід	—	$6. 195. 55
розхід	—	7. 476. 15

ЗВІТ ЧЛЕНА КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ ІНЖ. ВОЛОДИМИРА КОССАРА

При перевірці майна і діловодства УНСоюзу і „Свободи" дійшов я до таких самих висновків про стан установи, як і мої товариші, передбесідники. Пригадую, що це була моя пропозиція, щоб член Контрольної Комісії не міг бути платним організатором чи іншим службовиком КНСоюзу, бо ж контролер має обов'язок перевіряти працю установи. В зв'язку з тим після поставлення пропозиції я вніс свою резиґнацію з посту постійного організатора УНСоюзу.

Курси українознавства це дефіцитове підприємство. Але втрата лише $188,00 на виховання українських дітей не є для нас жадною втратою, коли ми думаємо про нашу будучність та про будучність Українського Народного Союзу.

В числі 88 „Свободи" з 10-го травня 1963-го року було подано, що на 483 Відділи УНСоюзу лише 272 Відділи відбули досі свої річні збори. Це застрашаючий стан і треба цьому якось зарадити. Подібний стан маємо в Канаді з деякими Відділами.

*Перевіряючи по Річнім Засіданню наші виплачені рахунки стверджено, що виплата, про яку згадував п. Іванчук виносила $50, а не $40. Це не була дієта, але зворот коштів подорожі за час від квітня 1961-го року до червня 1962-го року, зв'язаних з огляданням реалностей, на які ми уділили або мали уділити морґеджові позички.

ДРУГИЙ ДЕНЬ НАРАД

У вівторок, 21-го травня, 1963-го року ,о годині 9:00 ранку головний предсідник Й. Лисогір відкрив другий день нарад та попросив секретарів нарад прочитати протокол з попопереднього дня. По відчитанню протоколу

І. Іванчук вніс поправку до звіту п. І. Кокольського де є сказано, що Союзівка в липні минулого року затруднювала 240 осіб. Тут треба додати, що в тім числі є включені постійні працівники а також такі, які працювали кілька днів, або ще коротше.

П. Пуцило бажав додати до свого звіту, що державна контроля не перевірює „Союзівки" а також „Свободи", що було пропущено в протоколі .

Особисті звіти членів Контрольної Комісії

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА Д-РА ВОЛОДИМИРА ҐАЛАНА

Запитник розісланий предсідником УНС до головних урядовців був незвичайно важливий, бо дав почин до глибших думок над розбудовою нашої організації.

В нашій філядельфійській окрузі ми притягнули до управи Округи незвичайно енергійних молодих людей, які на чолі з п. М. Гавришем взялися до жвавої праці. Скликано ряд нарад, влаштовано радіові передачі та уряджено дуже вдалий бенкет в честь 70-ліття „Свободи".

Головні урядовці нашої Округи співпрацюють з відділами бездоганно.

Два Союзові відділи відбувають свої постійні збори в домі ЗУАДК — де знаходиться великий Союзовий напис — і де відбувають свої наради теж і Окружний Комітет Об'єднання б. Вояків Українців в Америці, котрого я є головою — виказали велике зацікавлення в улаштуванні дому для старших віком.

Стипендія УНС для студій українознавства на пенсильвенійському університеті у Філядельфії дала нам великий розголос серед нашої молоді. Подібно чаша в грі за чемпіонат між „Тризубом" а нюйоркським спортовим Клюбом, яка відбулась у Філядельфії на сам Великдень — принесла нам добре ім'я.

Доказом, що наші відділи у Філядельфії тішаться загально пошаною може послужити бенкет 268 відділу з нагоди 40 ліття, на якому явились не тільки представники майже усіх організацій, але й представники нашої молоді.

Як почесний голова філядельфійської Округи, я все помагав своїми порадами окружній управі та виконував усі репрезентаційні доручення, дані мені екзекутивою.

Як член Культурної Комісії УНС я брав участь у всіх нарадах — коли мене Екзекутива кликала. Від січня 1963 року мабуть ніяких нарад цієї Комісії не було, бо я не мав ніякого повідомлення.

Як член УНС я був приявний на закінченні курсів українознавства.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА ІНЖ. ВОЛОДИМИРА КОССАРА

У першу чергу подаю мої поїздки, як члена Головної Контрольної Комісії, що переводила контролу за 1962-ий рік — а саме в березні, травні (перед 25-ою Конвенцією) і жовтні 1962-го року, а також у березні 1963-го року. Я брав участь у всіх контролях.

У січні й лютім 1962-го року, в переїзді на Схід Канади, я задержався в Торонті й околиці, в Монтреалі, Садбурах і Форт Вілліямі. Під кінець вересня виїхав я на Захід до Едмонтону. Ціллю моїх відвідин кожної тих місцевостей було здобуття нових членів до УНСоюзу. Моя поїздка до Відділів УНСоюзу в згаданих місцевостях тривала кілька днів і принесла кільканадцять нових членів.

В часі мого побуту в Едмонтоні, під кінець вересня 1962-го року відбулися там ділові інформативні збори членів обох місцевих Відділів ч. 497 і 503 Пласт. Відділу. На зборах були присутні члени, а також нечлени УНС, запрошені Союзовцями.

Секретарі обох, ч. 497 і 503 Відділів, здавали звіт, опісля забирали слово члени УНС і не-члени, заінтересовані „великою і добре просперуючою організацією", по словам присутнього гостя, який вислухав промови, питання і відповіді доповідачів. Я говорив про перші роки існування УНСоюзу та обширніше про 25-ту Конвенцію.

У січні 1962-го року як отримав дарово коло 100 примірників квартальника „Самодопомога", видаваного коштом Копеpативної Кредитової Спілки „Карпатія" у Вінніпеґу, найстаршою і найбільшою українською того рода Щаднично-Кредитовою Спілкою в Західній Канаді. В квартальнику була вміщена моя стаття п. н. „Український Народний Союз", в якій я подавав інформативно - числовий огляд постійного зросту нашої найбільшої у вільному світі української Братсько - Допомогової організації.

На цьому місці складаю Дирекції Кооперативи „Карпатія", а зокрема інж. В. Топольницькому, редакторові квартальника, щиру подяку за безінтересовне вміщення статті про УНСоюз.

Моя участь у громадській праці відноситься до Крайових Проводів, що мають свій осідок у Вінніпеґу, а також поза ним. Дуже часто трапляється, що такої праці й вкладу часу та гроша в неї не доцінюється, чим робиться кривду людині, що безінтересовно служить громаді.

Починаючи від найвищої української установи в Канаді, а саме Комітету Українців Канади, як один з його основників (1940 р.) та його другий заступник президента, віддаю тій установі багато свого часу. Подібно, хоч у меншій мірі, відноситься ще й до Пан-Американської Української Конференції (ПАУК), якої я був одним із співтворців у 1946-му році, й в якій займаю тепер пост координатора.

Також я є одним з основоположників Осередку Української Культури й Освіти, який заснований в 1944-му році. Під сучасну пору я є заступником голови в Дирекції Осередку. Я є також одним із основоположників Фонду Допомоги Українців Канади (тепер: „Суспільна Служба Українців Канади".) В Дирекції цієї установи займав пост президента або заступника президента, починаючи від 1944-го року дотепер. Як член Крайової Екзекутиви Українського Національного Об'єднання, час до часу виконую деякі функції .

Водночас я є членом Клюбу Українських Професіоналістів і Підприємців у Вінніпеґу, якого я був одним із трьох основоположників у 1943-му році.

Належу також до Союзу Українських Канадійських Ветеранів, Канадійського Леґіону, Відділ ч. 141, якого я був одним з основоположників у 1943-му році. Крім цього належу теж до Української Стрілецької Громади, якої я був одним з основоположників у 1929-му році.

Разом із цим, належу до професійних організацій та час до часу беру активну участь в їхній діяльності. Це такі установи: Agricultural Institute of Canada; Manitoba Institute of Agrologists; University of Saskatchewan Alumni Association, Saskatoon, Master of Science (M. Sc. 40); The Royal Commonwealth Society; Historical and Scientific Society of Manitoba і другі.

Уже сама приналежність до різних інституцій та товариств, як українських, так й англо - саксонських, вказує, що виконую деякі функції. Було б зайвим належати до організацій канадійського характеру, не згадуючи їм про моє походження, про українські найважливіші установи, а то тим більше, коли вони запрошують мене час від часу говорити про українців у Канаді й про Україну. Часто переводимо дискусії про ролю українців у Канаді й їхніх установ.

Останнього року моя переписка була обмежена. Я державав конечний письмовий зв'язок з членами Головного Екзекутивного Комітету, а також із Відділами Округи Вінніпеґ та Округи Захід. Я стараюся держати контакт з поодинокими Відділами, які мені відписували а були і такі, що мовчали, мабуть не мали про що писати. Я також висилав до Відділів обіжники — до двох західніх Округ. Потіха з того писання не була велика. Я старався чесно виконати всі мої обов'язки й сподіюся, що я дещо причинився також минулого року коли не до росту, то до закріплення нашої організації

Інж. Степан Куропась звертає увагу звітуючим, що їх звіти мають охоплювати діяльність в часі від травня до грудня минулого року Пані Чопик звернула увагу на те, що на минулому річному засіданні змінено це рішенням в тому напрямі, що звіти мають охоплювати час від травня до травня, тобто час між двома річними засіданнями. Головний предсідник вияснює, що була така пропозиція, але не було ухвали. На його погляд звіти Екзекутиви і Контрольної Комісії, як установи, повинні бути зготовані за календарний, господарський рік, а члени Головного Уряду особисто можуть звітувати за час від одного річного засідання до другого.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА ДИР. ПЕТРА ПУЦИЛА

Від Ювілейної 25-ої Конвенції УНСоюзу в Ню Йорку, що відбулася з кінцем травня 1962-го року минуло всього 7 місяців звітового часу 1962-го року. За 7 місяців не багато можна зробити, зокрема, коли йде про УНСоюз. Правда, функція головного контролера УНСоюзу дає притоку і нагоду запрошувати його на різні імпрези, жадати від нього фінансової помочі, бо він має великий пост, його адреса всім відома. Але про це все немає чого писати чи звітувати, бо це не відноситься до УНС.

Цей короткий час я присвятив організації дому УНСоюзу на Шикаґо - Південь. Дім цей є вже змодернізований і добре надається для організаційних плянів УНСоюзу. Покищо один Відділ УНСоюзу є сталим його клієнтом, але йде старання, щоб він став центром союзової активности на полудневій частині Шикаґа. Чим скорше урядовці других ще відділів зрозуміють, що їх місце у Союзовому Домі, тим скоріше винесуть користь і вони і УНСоюз. Для цього зрозуміння треба теж помочі Головної Канцелярії.

Союзовий Дім на Шикаґо - Південь є установою, яка видержала всі перешкоди і вона залишиться союзовою твердинею.

Союзовий Відділ, що вже льокується в домі, є одиноким, що зростає. При Союзовому Домі є досить місця на імпрези молоді, на власні спортові дружини, хори, навіть оркестру. Та цього всього не може діпняти головний контролер з кількома помічниками, бо поступ піде поволі. Для скорішого зросту союзових рядів треба повної кооперації всіх відділів цього району.

Відносно стислої праці контрольора, то Головна Контрольна Комісія відбула одну контролю в місяці жовтні м. р.

На жаль, досі не виконано деяких конвенційних ухвал відносно Канади. Досі теж ніхто в Головній Канцелярії не думав, а властиво як думав, то ніхто не зробив, в справі моїх пропозицій на конвенції відносно „Сертифайд паблик екавнтент", без помочи якого я не можу собі уявити дальше безпечне існування УНСоюзу. Діловодство УНСоюзу вимагає теж модернізації. Мусимо перейти з „горс енд баґі дейс" до автоматизації, мусимо теж на цьому річному засіданні обговорити дуже важливу справу існування і діяльности головних урядовців. Чи маємо їм дати більше прав і „ґрін лайт" для різного рода експериментів на полі УНСоюзу, чи може мають вони сидіти тихо, і чекати доки Головна Канцелярія надасть їм доручення взяти часом участь в бенкеті і скласти там від Союзу привіт, як було досі!

Само слово „радний" багато означає. Він має „радити" Головній Канцелярії, має їй помагати, має давати свої пляни. Має теж щось і писати в союзових газетах. А щоби писати, треба мати про що писати. Самі статті в „Юкрейніян Віклі" про те, що „Ві гев ту річ 100.000 мемберс" і тим подібні нічого не дають, як не буде пляну, як це зробити і як автори таких наголовків не дадуть самі нових членів, не зроблять добрий початок! Тому я не написав да „Юкрейніян Віклі" і до 23-го квітня не вислав жадної статті. Раз тому, що реченець був закороткий, а друге, що того рода кампанія 70-річчя „Свободи" повинна бути пляново переведена. Без пляну годі писати, бо людина може написати про щось, що Екзекутива ніколи не думає робити. Для успішної кампанії, а під успішнею я розумію наплив нових членів, треба запрягти молодь, спорт і Союзівку. Самі бенкети, такі, як вже відбулись по деяких місцевостях, для „Свободи" користи не принесли і нових членів не придбали, а кошти для Союзу були.

Справа організаторів у нас неналаднана, не притягаюча. До нас не зголошуються люди стати організаторами. Не зголошуються, бо бояться, що нічого не зароблять. По наших громадах секретарі союзових відділів не йдуть організаторам на руку із страху, що ті їм відберуть працю і комісове. А самі роками нічого не роблять.

Думаю, що мусимо бодай раз в рік з нагоди річного засідання сказати собі правду в очі! Во до того власне, а не до того, щоби комусь дошкулити, стремить мій звіт.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА ІВАНА КОКОЛЬСЬКОГО

25-та Ювілейна Конвенція УНСоюзу вже вписана в історичних аналах, як велика історична подія по 69 роках служби українському народові на континенті Північної Америки, що разом обіймає українців у двох країнах — ЗДА і Канаді.

На тій Ювілейній Конвенції УНСоюзу мені судилось бути поновно вибраним делеґатами Конвенції до Головного Уряду, як головний контролер, на наступну 4-річну каденцію, за що я тут складаю щиру подяку за довір'я до мене.

Як свідомий союзовий урядовець, моїм обов'язком було виконувати точно статутові приписи, та всякі інші припоручення Головної Екзекутиви, і старатися, щоб моя праця виходила на добро і користь УНСоюзу та його членів.

Впродовж звітового року, я брав участь у двох контролях майна і діловодства УНСоюзу. Перша контроля відбулася в днях від 29-го жовтня 1962-го року, а друга контроля відбулася в днях від 25-го березня 1963-го року, так, що контролери провірили перший і другий піврік майна і діловодства УНСоюзу за рік 1962.

Відповідальна та обов'язкова роля контролера є провірити всі ділянки життя УНСоюзу, адміністрацію, фінанси, організацію, Свободу і Союзівку.

Ці ділянки покривають всю господарку та громадське життя УНСоюзу.

Розподіл праці між контролерів до провірення заставило мене провірити Головну Канцелярію УНСоюзу, приміщення канцелярії, її функції та ремонт. Також я провірив реальність в горах Кетскил, нашу Союзівку, її адміністрацію, готелевий бизнес, побудову нових будинків, кошт ремонтів та ціле діловодство і працю Союзівки.

Головна Канцелярія та сусідний будинок біля канцелярії не є точно вигідні і не відповідають загальним потребам. В головній частині канцелярії тіснота, брак місця, а в сусіднім будинку влаштовано склад різних матеріялів і менше важні канцелярії.

Тут треба дальше розглянути справу вигіднішого приміщення, щоб поширити працю департаментів на модерний спосіб, що вимагає кожна поступова інституція для поширення і постійного росту на майбутнє.

Союзівка, Оселя УНСоюзу, закінчує повних 10 років служби для вигоди старців, старшого і молодого громадянства, як вакаційний та культурний осередок.

Великий поступ зроблений свого часу з поправками та побудовою. Дальший ремонт кімнат, котрий продовжується, та всі інші поправки треба розділити постепенно, щоб уможливити покривати кошти з доходів загального інтересу. Союзівка повинна стати від тепер самоплатна та управлятися із своїх доходів.

Я брав участь в дискусії спільного засідання Головної Екзекутиви разом із конролерами, коли в дискусії взято під розвагу всі ділянки загального діловодства УНСоюзу та різні проблеми.

Впродовж звітового часу я мав дві поїздки, припоручені мені головним предсідником п. Й. Лисогором. Дня 23-го грудня 1962-го року, я був в Гартфорді, Конн., щоб провірити можливість купна будинку на народний дім та можливої позички як морґедж.

Дня 5-го травня 1963-го року я був в Бостоні, Масс., на ювілейнім святі 70-річчя Свободи, органу УНСоюзу, та виголосив промову в англійській мові. Свято відбулося з бенкетом і забавою. На тому святі був приявний і промовляв головний секретар д-р Ярослав Падох, а програмою керувала головна радна п-і А. Чопик.

Моя урядова діяльність поширюється в союзовому та громадському житті. Я очолюю Окружний Комітет Відділів УНС на округу стейту Ровд Айленд і околиці. Відділи Округи виказали успіх за минулий рік у приєднуванні нових членів. На зборах Округи дня 17-го березня 1963-го року був приявний головний предсідник п. Й. Лисогір, та виголосив організаційну промову.

У моїм 206-ім Відділі я дальше є предсідателем. Я також очолюю місцевий Комітет побудови Пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні, вже зібрано поважну суму гроша та передано на руки Крайового Комітету.

Урядовець обов'язково мусить завжди бути зв'язаний у всякому громадському житті, його участь на всяких імпрезах є необхідна, бо контакт з людьми нав'язує можливість ширити живим словом все те, що нарід бажає знати, та заразом дає нагоду людям ближче зрозуміти організацію і її вартість. Це є частина діяльности, яку урядовець може присвятити для добра своєї організації, в своїй громаді, в своїй окрузі та в ширшому районі. Тісна співпраця з відділовими урядовцями напевно доведе до найкращого успіху.

В цьому ювілейному році 70-річчя Свободи, органу УНС і 30-річчя нашого Юкрейніян Віклі, англомовної частини Свободи, бажаю, щоб наш Батько Союз провів сей рік з найбільшим успіхом.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА ІВАНА В. ІВАНЧУКА

Моя активність в моїй окрузі Шикаґа від Конвенції була досить обмежена. І мимо того я брав участь у зборах Окружного Комітету, як рівнож був присутнім два рази на зборах головних урядовців на котрих розглядалась можливість зактивізувати союзову молодь та старших членів. Рівнож їздив я з п. Куропасем й п. Пуцилом, та переглядали посілості, котрі можна закупити на Шикаґовську Союзівку..

Бо я переконаний, що нам треба в шикаґовській окрузі дати щось сенсаційного, щоб заохотити більше людей ставати членами Українського Народного Союзу.

Помимо того, що я постійно мешкаю в Шикаґовській Окрузі тільки 4 роки, я є досить добре обзнайомлений із обставинами УНСоюзу в Шикаґовській Окрузі, бо я там працював два роки, як організатор УНСоюзу.

В Шикаґо, то є в самім місті, є три околиці, де є скупчені члени УНСоюзу, а то є Барнсайд, де є пару відділів, Савтсайд, де є вже поважне число українців, котрі спромоглися на уладнання дуже репрезентативного Союзового Дому, що треба завдячити великій посвяті головного контролера п. П. Пуцила. Найбільша Союзова Громада на так мовити Норт Шикаґо, котра має старий Союзовий Дім й апартамент, але цей дім не є таким репрезентативним, як той на Савтсайд.

І власне тому, на Нортсайд відчувається брак репрезентативної союзової інституції. Бо той що є і апартамент не притримає нашої молоді при УНСоюзі і не заохотить ні молоді ні старших вступати в ряди УНСоюзу.

(Продовження на сторінці 6-ій)

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Звіти поодиноких членів Контрольної Комісії

(Продовження зі сторінки 5-ої)

Звіт головного контролера Івана Іванчука

В Окружнім Комітеті є партійна фракція, що не сприяє Союзовій праці, та нема скоординованої праці, в користь У. Н. Союзу, але шкодить. А це має потвердження наприклад у Союзовому Дні в 1962 р. в Шикаго, на котрий колись приходило 2 до 3 тисячі, а минулого року заледве було кілька соток, що поділало досить пригнітаючо на розвій УНСоюзу.

Шикаговські обставини не є сприятні на розвій УНСоюзу, бо, я є переконаний, що є люди, що хотіли б, щоб розвій УНСоюзу спинити. Тому треба такі обставини якось усунути.

Окрім моєї участи в контролі майна і діловодства УНСоюзу це все що я з 6 місяців зробив.

Припоручення головного предсідника УНСоюзу, щоби я займався декотрими відділами та поміг в організуванні нових членів, я не виконав тому, що такої ухвали не було на річнім засіданню.

Розподіл Відділів в округах поміж головних урядовців не приніс бажаних наслідків, бо це повинен схвалити цілий Головний Уряд і аж тоді його будуть респектувати відділи.

ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ РАДИ

Після звіту головного контролера Івана Іванчука провід нарадами перебрав заступник головного предсідника інж. Ст. Куропась, який покликав до звітування головних радних у такому порядку:

Звіт головного радного Богдана Зорича

Як попередніми роками, так і в цьому першому році після 25-ої конвенції доводилось мені сповняти різні функції союзового урядовця, які не можу виелімінувати зі звітування головного радного. Всі вони творять органічну пов'язаність у виконуванні союзової праці, своїм характером і формою є подібні до себе, коли йде про творчий зміст, тільки різниця є в компетенціях поодиноких виконуваних функцій.

Я не бажав би повторювати змісту попередніх своїх звітувань, але я постійно підкреслювати буду так довго основні засади у підході до канадського терену і його союзової проблеми, доки компетентні чинники з Екзекутиви і члени Головного Уряду УНСоюзу практично не розв'яжуть її у формі правильно поставленої концепції і реального пляну. Знаю, що важко може зрозуміти членам Головного Уряду УНСоюзу зі ЗДА відмінне психологічне наставлення українського суспільства в Канаді до УНСоюзу, яке не скоро відкриває двері своїх домів для союзових ідей і життьове забезпечення кладе на задній плян, як щось не дуже пильне та важке, але це ніяк не звільняє нас від невідкладного обов'язку проаналізувати ввесь комплекс індиферентности до УНСоюзу українства Канади й змобілізувати всі людські сили до напруженої праці для розбудови нашої великої установи. Концепцію і оперативний плян праці повинні і мусять виготовити союзовці з Канади, акцептувати і уможливити реалізацію пляну повинна Екзекутива. Нереспектування конвенційних постанов відносно Канади, зволікання із дефінітивним вирішенням складної ситуації і пропонування увести певні зміни при помочі півстатових союзових робітників, не тільки що не розв'язує цілости справи, але це більше ускладнює її і доводить до правдивого зачарованого кола. Якщо такий стан мав би тривати ще і на майбутнє, тоді мені прийдеться обмежитись до функції відділового секретаря, залишивши всю журбу за шукання шляхів до покращання головній канцелярії УНСоюзу.

У звітовому часі на організаційному відтинку я приєднав 92-ох членів, зайнявши в табелі постійних організаторів друге місце.

Як екзекутивний секретар Канадської Канцелярії і представник перед асекураційним департаментом Канади в Оттаві, я мушу дуже багато часу присвячувати на полагодження усіх справ із українськими сторонами і установами, головною канцелярією УНСоюзу та асекураційними провінціяльними і федеральною владами. Ці функції вимагають витрати часу на виготовлювання великої скількости кореспонденції, на зустрічі з людьми, на виїзди в терен, на репрезентування нашої організації з приводу різних громадських конференцій. Сьогодні вже немає в Торонто якогось поважнішого з'їзду, чи конференції, сходин чи нарад, на які не запрошувано б представника УНСоюзу і цей саме безпосередній контакт із людьми позволяє мені використати кожну нагоду словом і письмом пропагувати ідею нашої організації, говорити про доцільність її розбудови, про її ріст і конечність приналежности до неї всіх свідомих українців. Крім того кількакратно виступав я з короткими доповідями про ролю і значення УНСоюзу в місцевій радіопередачі, що теж треба вчислити як працю на пропагандивному відтинку.

Я в цьому звідомленні не буду подрібно подавати назв установ чи організацій, які запрошували мене до участи на свої святкування, а коли мова вже про виїзди в терен, то я двічі відвідував Монтреаль, в якому перебував два тижні. Увесь час призначено там на переговори з Братством „Самопоміч", доля якого має вирішитися в найближчому майбутньому про евентуальну злуку цього Братства зі своїми 250 членами з УНСоюзом. Там разом із гол. секретарем д-ром Я. Падохом і гол. радним Б. Мельником мали ми на їхніх зборах в присутності понад 200 членів доповіді. Відбуто теж із секретарями Монтреальської Округи ділові наради, на яких д-р Я. Падох вказував на пекучу потребу посиленої організаційної праці.

Перебуваючи на Крайовій Конференції УНО в Гемилтоні, на якій присутній був теж із Шикаґа заступник предсідника інж. С. Куропась, я скликав на окремі сходини присутніх секретарів, організатора Є. Омельченка, голову Округи мгр Є. Мастикаша і других урядовців УНСоюзу, відкрив ці сходини і на них виголосив доповідь містопредсідник інж. С. Куропась. З цих сходин виготовлено спільну знимку. Ціла зустріч мала дуже позитивний вплив і витворила надзвичайно дружню атмосферу.

Залишається до обговорення ще відтинок громадської праці. Я, сказавши правду, нерадо про нього звітую, а не радо тому, що свідома українська людина повинна мати якесь громадське навантаження, бо ж це її обов'язок, який визначує сенс її існування. Кожен член нашої спільноти є історією зобов'язаний не стояти осторонь від громадської праці на культурно-духовому відтинку і на ньому по своїм силам і змозі покласти якнайбільше труду. Тому я не буду вичисляти дат, на яких українських імпрезах я був учасником, а скажу тільки, що займаючи пост культ-освітнього референта при Крайовій Екзекутиві УНО та цей самий пост у філії УНО в Торонто, підготовка майже всіх культурних імпрез драматичного і музично-хорового мистецтва не тільки відбувались за моїм відомом, але дуже часто я особисто їх організував і керував підготовкою. Виховний сектор теж забрав мені багато часу, бо на закупленій оселі УНО-ом за 172 тисячі дол. над озером Сімко, Онт., зорганізовано дитячу відпочинково-виховну оселю і мені доводилось організувати на 6 тижнів цілий виховний апарат для 175 дітей і особисто відповідати за цілість виховної праці. Попередні слова не вичерпують цього питання, вони радше кидають, гей би прожектор, світло на цілий ряд заанґажувань моїх у цій благородній ділянці, що їй на ім'я громадська праця.

Кінчаючи своє звітування, я хочу сказати, що ми зібрані на тому річному засіданні, вислухавши звітів із діяльности нас усіх і проаналізувавши їх критично якслід, мусимо здати собі справу з цього, що перед нами на всю ширінь виринає засадничого характеру проблема існування Українського Народного Союзу як інституції економічної і громадської, понад-конфесійної, понад партійно-групової, отже інституції всеукраїнської, соборної. Це наша леґітимація.

Правильне вичуття сучасної доби в асекураційному ділі, заставить нас усіх серіозно призадуматись над конечними змінами метод нашої праці і її тактики. Така глибока застанова напевно розв'яже й проблему Канади для добра самого УНСоюзу і української спільноти.

Звіт головного радного Богдана Мельника

Перебираючи на 25 Конвенції УНСоюзу обов'язки головного радного, я добре здавав собі справу, що це не лише почесть, але й поважний обов'язок, який члени УНСоюзу накладають на своїх головних урядовців.

Цей обов'язок є тим більш відповідальний, що, здається, ніде нема конкретно сказано, як далеко сягають ті обов'язки головного радного. Проте сама природа такої організації, як наш УНСоюз, а саме забезпечування якнайширших кругів нашої спільноти, вказує на те, що обов'язком кожного союзовця — від низу до гори — від звичайного члена до найвищого урядовця, а зокрема головного радного, є дбати про те, щоб ряди УНСоюзу постійно росли, а з тим росла й ціла організація — УНСоюз! Ця праця зводиться коннкретно до присднування все нових і нових членів.

Другим, не менше важним, обов'язком головного радного уважаю заступати інтереси і добре ім'я УНСоюзу перед українським громадянством, а в міру потреби і перед чужинцями.

В таких двох напрямках я й старався виконувати свої обов'язки головного радного УНС. І з цієї праці постараюся здати сьогодні свій короткий звіт.

Свою працю УНСоюзу я розпочав, як секретар 434-го Пластового Відділу в Монтреалі, і від його заснування в 1961-му році виконую ці обов'язки по сьогоднішній день.

Цей Відділ зорганізовано в тому часі, коли на терені нашої округи існувало вже 7 інших Відділів, з яких деякі об'єднували вже по декількасот членів і мали за собою гарні осяги у праці для УНСоюзу. Тому-то присднування нових членів не було легке — тимбільше, що на терені Монтреалу працювали також організатори інших наших забезпеченевих організацій, а також аґенти чужих забезпеченевих компаній.

Зорганізувавши новий Відділ, ми мали на увазі присднування нових членів головно серед членів і прихильників Пласту, а тому і члени нашого Відділу це переважно пластуни, або батьки та прихильники пластової молоді.

Завдяки тісній співпраці з пластовою організацією, моя праця Відділового секретаря, який являється рівночасно і організатором нових членів, увінчалась успіхом і наш наймолодший Відділ у Монтреалі з кожним роком зростав, здобувши на сьогоднішній день 3-тє місце щодо числа членів в Окрузі (на всіх 8).

Найбільших успіхів добився наш Відділ в 1961-му році, коли то вдалося мені договоритися з Проводом Пласту та зокрема з Пластприятом, який на нашому терені може похвалитися гарними успіхами у своїй праці для пластової молоді, в справі співпраці. На підставі того порозуміння нам пощастало перевести вдалу кампанію за присднання нових членів. При допомозі Пласту і Пластприяту та кампанія дала УНСоюзові понад 100 нових членів, а самому Пластові ще поважну моральну і матеріяльну користь, бо УНСоюз високо оцінив цю співпрацю і своєю пожертвою (в сумі $500) допоміг Пластовій Станиці збудувати на Пластовій Оселі біля Монтреалю новацький курінь.

Хоч праця, яку я виконував, як секретар Відділу, не може бути утотожнена з працею головного радного, я згадую про неї тому, що ті скромні успіхи в цій ділянці довели до того, що члени нашого Відділу поклали на мене почесний обов'язок заступати наш Відділ на 25-ій Конвенції, як делеґат, де і обрано мене на головного радного.

За той короткий час нам вдалося здобути стільки членів, що наш Відділ мав право вибрати ще й другого делеґата на Конвенцію, в особі довголітнього члена Проводу Пластприяту — і водночас довголітнього члена УНСоюзу — п. Дмитра Попадинця, як доказ признання для Пласту й Пластприяту за ту всю співпрацю й допомогу, яку наш Відділ мав із сторони Пласту за час свойого короткого існування.

Перебравши обов'язки головного радного, я старався поширити свою працю на цілу округу та виконувати всі доручення Головного Уряду.

В новоствореному Окружному Комітеті Відділів УНСоюзу я виконував ввесь час обов'язки секретаря і спільно з Головою Окружного Комітету п. Миколою Грабом я старався допомогти всім Відділам Округи в їхній праці для УНСоюзу та полагоджувати всі більш складні справи, які виринали на їхніх теренах праці.

В звітовому часі я відбув дві подорожі до Торонта, до нашої Канадійської Канцелярії, де обговорював всі біжучі справи УНС на терені Канади з головним радним і директором Канадійської Канцелярії п. Богданом Зоричем.

У висліді тих нарад п. Б. Зорич відвідав Монтреал, де ми спільно відбули наради з урядовцями наших Відділів, причиняючись до полагодження всіх пекучих справ нашої Округи. Головною точкою всіх наших нарад були справи зв'язані з присдннанням нових членів.

У вересні 1962-го року, як представник УНС, я взяв участь в посвяченні Народного Дому в Ст. Кетеринс в Онтаріо, на який наш УНСоюз дав морґеджову позичку. При тій нагоді ми спільно з головним касиром, п. Р. Слободяном і головним радним п. Зоричем відбули ширшу нараду з представниками УНО в Ст. Кетеринс в справі морґеджу для цієї організації та обговорили також і інші Союзові справи.

З доручення Головного Уряду я брав участь в нараді в канадійських справах УНС, яка відбулася на Союзівці в днях 17 і 18-го листопада 1962-го року.

Протягом останніх місяців я уділяв багато уваги й багато часу на переговори з Дирекцією Допомогового Товариства „Самопоміч" у Монтреалі в справі злуки цього Т-ва з УНС.

У цьому Т-ві, що вже від 1906-го року веде допомогово-забезпеченеву працю і об'єднує понад 250 членів, існують сильні симпатії для ідеї об'єднання з УНСоюзом. В цій справі я відбув ряд подорожей та засідань з Управою Т-ва для обговорення всіх деталів переведення такої злуки, виясняючи членам Управи „Самопомочі" всі користі, які для всіх їхніх членів мало би присднання до найстаршої української забезпеченевої організації, якою є УНСоюз — цієї найсильнішої української організації, як з точки погляду на її чисельність, так і з огляду на її фінансову могутність.

В цій справі я постійно був у контакті з Головною Канцелярією, а зокрема з головним секретарем, д-ром Ярославом Падохом, який був також особисто присутнім на Загальних Зборах цього Товариства. Хоч ця справа ще не увінчалася остаточним успіхом, бо таке важне рішення, як злука з УНСоюзом вимагає в тому Т-ві „Самопоміч" дотримання передумов, передбачених в їхньому статуті, я не шкодую часу на те, щоб цій нашій братній організації принести всі необхідні вияснення щодо тих моральних і матеріяльних користей, які для всіх їхніх членів матиме присднання до УНСоюзу. Мушу ствердити, що всі вони, з якими мені доводилося розмовляти, добре розуміють всі користі від цієї злуки з УНСоюзом. Всі вони щирі люди і дуже вартісні громадяни. Не завагаюся висловити на цьому місці переконання, що й наш УНСоюз здобуде багато, коли ці свідомі наші громадяни приєднаються до УНСоюзу. Вірю, що по дотриманні всіх вимог їхнього статуту це все вдовзі буде зреалізоване, бо це не лише буде користь для нашого УНСоюзу, але передусім для самих членів цієї організації „Самопоміч".

В дотеперішніх переговорах з тою організацією — крім головного секретаря д-ра Падоха — брали також участь головний радний п. Б. Зорич і голова нашого 434-го Відділу й делеґат на 25-ту Конвенцію п. Дмитро Попадинець.

Крім праці чисто союзової, я працюю також активно і в деяких інших організаціях на терені нашої Округи, і мені доводиться дуже часто і при різних нагодах заступати інтереси нашого УНСоюзу.

Останніми роками я все належав до екзекутиви місцевого Відділу КУК, де я заступав Монтреальський Пласт. В цьому році я ввійшов до Екзекутиви КУК, як делеґат Окружного Комітету Відділів УНСоюзу провінції Квебек. Ці обов'язки члена екзекутив КУК в характері делеґата Окружного Комітету Відділів УНС стараюся виконувати також з усією щирістю, пам'ятаючи, що моя праця причинюється до зросту поваги УНСоюзу серед нашого громадянства і причиняється до ширення ідеї УНСоюзу серед ширших верств населення, а зокрема серед найактивніших його членів.

Крім того я тісно співпрацюю з місцевою пластовою станицею, в якій я ввесь час є членом Станичної Старшини. Це, зрештою, мій найбільш улюблений терен праці серед пластової молоді, серед якої ідеї УНСоюзу завжди знаходять приятливий ґрунт.

Роблячи загальний підсумок діяльности для УНСоюзу на терені Монтреалу, слід зазначити, що наше ґромадянство з великою увагою та симпатією сприйняло всі нові зміни про підвищення суми забезпечення тощо. Це причинилося до зросту зацікавлення нашою організацією, УНСоюзом збоку українського громадянства і безумовно допомогло до пожвавлення праці чи не кожного Відділу УНСоюзу в цілій Канаді. Можна сміло висловити тут переконання, що можна очікувати дальших загальних успіхів в праці УНСоюзу на наступний рік, а зокрема в ділянці піднесення суми забезпечення тих багатьох членів, що були досі власниками невеличких грамот, головно старшого віку.

При всіх цих добрих перспективах на майбутнє, не вільно зігнорувати й деяких від'ємних моментів, про що буде мова на іншому місці. Маю на увазі передусім настирливу потребу впровадження в життя нових модерних грамот на такі випадки забезпечення, яких досі УНСоюз не мав.

Сподіваюся, що теперішнє засідання Головного Уряду візьме під увагу також і всі ці слабші моменти і прийме відповідні рішення, що причиняться до все нових успіхів праці УНСоюзу на всіх теренах його діяльности.

Звіт головного радного Ярослава Гука

Перші слова мого звіту: Дякую всім, що мали довір'я до мене і наново вибрали мене на головного радного УНСоюзу на останній Конвенції, яка відбулася 1962-го року в Ню Йорку.

Як головний радний УНСоюзу я виконував такі справи, які Головна Екзекутива мені доручила.

Крім важних справ я репрезентував Союз на відкритті нового Українського Дому у Віллиментик, Конн., взяв участь в Академії державности України в Гартфорді, брав участь у трьох зборах представників відділів УНСоюзу стейту Коннектикат і відвідав відділи, там де було потрібно.

Моя праця, так, як я згадав в минулих роках, не обмежувалася тільки до виконування чисто союзових обов'язків, але до праці для загального добра українського народу.

Можу дуже радо сказати, що разом з другими діячами-українцями ми в Коннектикаті на 22-го січня постаралася, щоб Український Прапор разом з Американським висів на Стейтовім Капітолі. Також і на цей день Стейтовий Сенат і Палата Репрезентантів мали хвилину часу для українців. На самій академії брали участь губернатор Джан Демпсей, сенатор Томмас Дадд і стейтовий сенатор Деніел Каммілері.

Звіт головного радного Тараса Шпікули

На протязі звітового часу, від 25-ої Конвенції УНСоюзу до кінця 1952-го року я брав участь і виконував слідуюче:

Як предсідник Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Шикаґо, скликав я ряд зборів і засідань. Найважливіша тема кожних сходин була, як побільшити ряди УНСоюзу в Шикаґівській окрузі.

Старанням ОК Відд. УНС в Шикаґо влаштовано вже 27-ий День УНС, 8-го липня 1962-го року з участю гол. предсідника Й. Лисогора, що виступив на ньому з промовою і передав союзовий прапор з 379-го Відділу до 423-го Відділу за присднання найбільшого числа членів протягом 1961-го року. Учасниками в цьому Дні були й інші головні урядовці. П. Пуцило, І. Іванчук, п-і Г. Олек і М. Куропась, та обрано королеву популярности на 1962 - 1963 рік членкиню 221-го Відділу панну Іванюк.

Старанням Окружного Комітету 9-го липня відбулися організаційні збори, на яких був приявний та реферував про союзові справи голов. предсідник УНСоюзу п. Лисогір.

Після Конвенції Шикаґівська Округа сповільнила свій хід, відносно присднування нових членів, та можна запримітити, що і другі Округи непроявляють активности в тій ділянці. Я вірю, що шикаґівська союзова громада, а особливо головні і відділові урядовці та делеґати на 25-ту Конвенцію в цьому році поправлять ситуацію і стануть прикладом для других Округ УНСоюзу.

Обов'язки голови Дирекції Дому Відділів УНСоюзу я виконував у співпраці з іншими урядовцями і директорами цієї установи.

Шевченківський Комітет в Шикаґо дістав призначену квоту на будову пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні на суму $25,000. Я маю честь цей Комітет очолювати і можу ствердити, що призначена квота в короткому часі буде завершена.

Вже від довгих років в Шикаґо існує Ліґа Американців Українського Походження, яка об'єднує більшу частину українських організацій, та виконує корисну працю для української справи. Сл. п. Іван Дужанський, голова Ліґи, через свою тяжку і довгу недугу не міг виконувати його функцій. Я, як заступник голови, вже від кільканадцяти місяців заступав його. Був я учасником на посвяченні Сумівської Оселі, та репрезентував там УНСоюз.

Як секретар найбільшого відділу в Союзі, яким є Відділ 221-ий, віддав я багато часу і труду-праці і побільшив нашу союзову родину на 44 члени.

Успіх моєї праці завдячую всім тим, що співпрацювали зі мною.

Звіт головного радного Дмитра Шмаґали

У моєму звіті за рік 1962, як звичайно конвенційний рік, треба сказати, що було більше праці для головного урядовця. В Клівендській Окрузі я виконував свої обов'язки та припоручення Головної Екзекутиви УНСоюзу, був я завжди в порозумінню з Управою Округи. В згаданому році Клівлендська Округа відбула 4 засідання: 4 березня був присутній головний секретар д-р Ярослав Падох; 15 квітня, 24-го серпня і 27-го жовтня був присутній головний касир, п. Роман Слободян.

Всі засідання були успішні, представники Відділів репрезентували вповні свої Відділи, крім 2-ох Відділів, що не мали своїх репрезентантів на 2-х зборах.

На кожних згаданих зборах, я, як голова Округи, закликав відділових урядовців до праці в організації нових членів до УНСоюзу. Можливо — не було стільки успіхів, як ми хотіли б, однак урядовці Відділів працювали по можності якнайкраще.

5-го травня їздив я до Ембридж, Па, де відбувся бовлінґ турнір Відділів УНСоюзу. Їздив зі мною тодішній організатор п. Скочиляс, що в той час працював в Клівленді. Його праця була дуже успішна в моїй окрузі.

10-го червня їздив я до Акрон, Огайо, на 50-літній Ювілей Відділу ч. 295, де головним промовцем був головний секретар УНС, д-р Ярослав Падох..

8-го липня репрезентував я УНСоюз на зустрічі української молоді СУМА в Клівленді.

26-го серпня репрезентував я УНСоюз на Конвенційнім бенкеті Української Католицької Молоді, що відбувала Конвенцію в Клівленді. Так само УНС реперезентувала головна радна п-і Гелен Олек із Шикаґо.

3-го вересня я склав привіт від Уряду УНС на посвяченні нової церкви в Акрон, Огайо.

9-го вересня був я на посвяченні прапорів 112-го Відділу УНСоюзу в Клівленді і мав слово щодо прапорів і УНСоюзу та представив новообрану головну радну п-і Осипу Олінкевич. У вересні полагодив я теж справи 358-го Відділу в Клівленді. 358-ий Відділ перебрала нова секретарка п-і Катерина Мураль.

30-го вересня їздив я до Форд Сіти, Па, до 63-го Відділу УНСоюзу, що обходив 60-ліття ювілеєм. Я мав головну промову щодо Ювілею. Вув теж присутній головний радний п. Андрій Джула.

8-9-го жовтня запомогові організації в стейті Огайо мали Конвенцію в Клівленді, де УНСоюз репрезентував я з п-і Осипою Олінкевич. Протокол Конвенції я переслав на руки головного предсідника, п. Йосипа Лисогора.

21-го жовтня їздив я до Льорейн, Огайо, де 233-ий Відділ УНСоюзу обходив 25-ліття, де головним промовцем був заступник головного предсідника, інж. Ст. Куропась.

27-го жовтня, з нагоди перебування в Клівленді головного касира п. Романа Слободяна, я скликав збори Округи. Всі Відділи Округи були репрезентовані.

28-го жовтня був я на 50-літнім Ювілею 336-го Відділу УНСоюзу в Клівленді, де головним бесідником був пан касир Роман Слободян. Працюю теж як представник філії УККА в Клівленді, таксамо при Збірковім Комітеті на Пам'ятник Т. Шевченка у Вашинґтоні, де пост голови дає мені досить праці.

На терені Клівлендської Округи УНСоюзу я брав участь в багатьох підприємствах і при кожній нагоді я радо репрезентував УНСоюз. Уважаю, що праця для УНСоюзу — це праця взагалі для української справи.

Дякую Екзекутиві за співпрацю, рівнож дякую всім урядовцям і представникам Відділів Клівлендської Округи за їх щиру співпрацю зі мною.

(Продовження буде)

о. Николай Вояковський

ПРОЩА НА ВІДПУСТ ДО БОФФАЛА

(1.)

Чи голос вопіющого в пустині?

В минулому році я оповістив заклик, що досі є актуальний. Заклик цей відносився і відноситься до Всіх, так званих „новоприбулих" до ЗДА. Цей заклик повторюю вдруге, в оригіналі.

В цьому році минає вже п'ятнадцять літ, як розпочався загальний виїзд українців-скитальців з Німеччини до нових місць сталого замешкання. Пригадайте собі, як всі щиро молилися і просили і благали Божу Матір про поміч, щоб щасливо перейти всі урядові провірювання і одержати дозвіл на виїзд за море. Пригадайте собі, як ви благально підносили руки перед іконами Матері Божої, щоб Вона вам помогла знайти другу вітчизну, знайти спокійне місце і, нарешті, після кошмарних днів другої світової війни, жити нормальним безтурботним життям. Пригадайте собі, що ви тоді обіцювали Божій Матері, якщо ваші просьби і молитви будуть сповнені.

І проминуло вже п'ятнадцять літ... І вже „бавер' нікому з вас не грозить гестапом, коли ви в безсиллі не були в спромозі видержати безглуздого, нелюдського темпа праці. І проминуло вже п'ятнадцять літ, як ви позбувшись невиносимого таборового життя, життя, що в ньому бували й жахливі хвилини морального розгублення, бо й втрата особистого почуття чести... І проминуло вже п'ятнадцять літ з того часу, коли несподівані наїзди „червоних освободителів" загрожували цілим таборам вивозом „на родіну", щоб там зламати в вас всяке національне почуття і закутих запроторити в сибірські чи казакстанські краї... П'ятнадцять літ! Яка велика зміна...

Правда, скоро проминуло тих п'ятнадцять літ, і ви вже маєте свою власну хату, і свій заощаджений гріш, якто кажуть „забезпека на чорну годину". І ваші діти вже в школах, а то і на своїх посадах. Дякувати Богові, живеться вам і свобідно, і достатно, і вигідно, і щасливо...

А тепер, я бувший ваш керманич духовного життя в Німеччині, ваш бувший місіонар - душпастир, а відтак сповняючий обов'язки Апостольського Візитатора Українців - Католиків в Німеччині, я о. Николай Вояковський звертаюся до вас всіх, що були під моєю юрисдикцією, а тепер розселені в ЗДА, і в Канаді і по всьому світу, з закликом до ваших добрих, щирих і щедрих сердець: допоможіть здвигнути прегарну церкву нашій Провідниці на дорозі нашого життя, Пречистій Діві Марії Одигітрії в Боффало, як виповнення акту вдячности супроти Небесної Неньки, що вислухала наших молитов і допровадила нас до правильного життя. Хай пам'яткою нашої вдячности стане прегарна, стилева українська церква, щоб продовж століть була свідком нашого глибокого почитання Божої Матері — Цариці України. Відпустова церква, що в ній на першому місці красуватиметься копія чудотворної ікони Божої Матері Одигітрії, що по вічні часи буде клаптиком Рідної Землі в далекій стороні.

Парохіяни церкви св. отця Николая в Баффало здвигнули величавий, мурований будинок для цілоденної, 8-ми клясової школи. Купили відповідну площу, кошти будови школи, кошти устаткування школи, кошти вдержання школи — є це дуже великий тягар, який однак свідомі і добрі парохіяни церкви св. Николая взяли на себе і відповідно до спромоги сплачують.

Церква Матері Божої Одигітрії приміщена в шкільному будинкові і вивіновано її всім, що є потрібне для устаткування церкви. Та кожний знає, що приміщення церкви Божої Матері в шкільному будинкові тільки переходове, тимчасове. Однак здвигнути величаву, відпустову церкву подяки — самі парохіяни не всилі навіть в мріях здійснити. І це розминається з ціллю, бо ця відпустова церква Матері Божої Одигітрії має бути виявом вдячности, подяки і просьби всіх нас, що прибули з за моря як нові політичні скитальці, а не тільки місцевих парохіян.

Та не тільки, ця відпустова церква Матері Божої Одигітрії має стати пам'яткою нашої вдячности і подяки за рятунок. Ця церква буде рівнож пам'ятником за наших рідних, що згинули як герої в обороні церкви і Рідної Землі, і за тих в кайданах запроторених тільки тому, що вони були вірними дітьми Української Католицької Церкви. Ця відпустова церква Матері Божої Одигітрії має бути пам'ятником продовж сторіч над зрівнаними з землею могилами наших запроторених на засланні батьків, матерей, сестер і братів. Ця відпустова церква Матері Божої Одигітрії має стати пам'ятником нашого довір'я і помочі Божої Матері Одигітрії - Провідниці в дорозі нашого життя, що вкаже нам шлях, в свій час, до воскресної Рідної Землі. Ця відпустова церква Матери Божої Одигітрії має стати для нас всіх тим якором на безмежному морю, що нас з усіх сторін заливає, щоб не пропасти нам для нашої святої Церкви й для нашого Народу!

Подумаймо тільки, скільки тисячів новоприбулих осіло тут на вільній землі Вашингтона? Якщо з-поміж тих всіх тисяч тільки десять тисяч українців, пожертвували б якнайскоріше тільки по сто долярів, ми мали б в короткому часі один мільйон долярів. За ті гроші повстала б в нас відпустова церква-подяка Матері Божої Одигітрії на яку поглянути тільки приїздили б наші брати і сестри з цілого світу, бо це була б краса, велич і подив.

Отсе моя остання відозва і заклик до вас, що колись, як ваш духовний зверхник, підносив руки до Господа Бога і Небесної Неньки, та благав для вас кращої долі. Хай в цьому місті, де з Божої Волі і нашого Високопреосвященного Владики, я поставлений як душпастир, повстане збірно, всіма нашими силами, величня відпустова церква Божої Матері Одигітрії. У ваших серцях і у ваших щедрих руках є сповнення мною намічeного пляну. Дозвольте, щоб на склоні літ мого життя, я в тім нашім Соборнім Храмі міг до смерти підносити руки до Господа Бога і Небесної Неньки і благати для всіх вас розсипаних по всьому краю Божого благословення.

Відізвіться! Чим скорше дайте свою відповідь, а свою присутністю на цьогорічному Великому Відпусті в неділю 1-го вересня, або в неділю 8-го вересня ц. р. дасьте вияв своєї солідарности і своєї згоди для довершення великого діла! Хай по всьому краю, де тільки мешкають наші люди, залунає пісня до Пречистої Діви Марії Одигітрії в Боффало, Н. И.

Всі ідем до Тебе, Божая Мати,
Чи молодії, чи то старі.
В Тебе рятунку для душ
благати
У боффалівській церкві новій.

За нами встався у Свого Сина
Бо Ти є наша Мати єдина,
Ти поміч, втіха і осолода
На кого прийде зло і негода.

До Тебе грішні всі прибігаєм,
Змилуйся, змилуй, просим-
благаєм.
Не дай пропасти і загибати,
Допоможи нам з гріхів
повстати.

Ніхто не чув ще, щоб хто у
Тебе
Просив намарно помочі в
потребі
Сиріт нещасних Всеблага
Мати, —
Наша надіє і наш покров.

Всі йдем до Тебе, Божая Мати
Чи молодії, чи то старі
В Тебе рятунку для душ
благати
У боффалівській церковці
новій.

Відізвалися, але не всі. Моя відозва стілася якче голосом „вопіющого в пустині". Зі сподіваних відповідей, хоч від десять тисяч новоприбулих, що виявили б ділом свою вдячність за одержані добродійства, дізнані в часі страхіть другої світової війни, відозвалося тільки дев'ять, а саме:

1. д-р Евген Стецьків $100, 2. Всч. о. Роман Левицький, $100, 3. Теодор Блиц $100, 4. Юрій Малаховський $10, 5. Олена Щербак $5, 6. Т. Л. $100, 7. Марія Гавлюк $10, 8. Каролина Шебунчак $50 9. ПСЧ $20. Разом $495.

Всім жертводавцям складаю щиро-сердечну подяку за щедрість. Хай Пречиста Діва Марія Одигітрія ніколи не опустить вас з-під свого святого Покрова і буде вашою Провідницею у всі дні вашого життя. Хай наша Небесна Ненька береже вас і ваші родини від всякого зла і нещастя.

ПОКЛІН УКРАЇНСЬКІЙ КНЯЖНІ

Велика і могутня колись наша держава особливого значення в Европі набула під час правління Ярослава Мудрого, що був посвоячений зі всіма значнішими европейськими династіями. Щоб нав'язати зв'зки з далекими країнами відомого тоді культурного світу, князь Ярослав віддав заміж за французького короля Генріха 1 свою дочку Анну, що славилася не тільки своєю красою, а й розумом і високою на той час освітою. Княжна, свідома своєї місії, свого обов'язку супроти нації і держави, залишила все, чим вона жила, що любила, до чого була прив'язана — родину, друзів, пишний княжий двір, багату і славну столицю — Київ, і поїхала в далеку незнану країну до чоловіка, якого вона перед тим ніколи не бачила.

Разом із великим і дорогим посагом привезла вона на французьку землю наші неоцінимі духові скарби — нашу побожність, нашу культуру і освіту і нові, модерні в той період, методи державного управління і життя.

Історія пише про неї, що була вона для свого чоловіка не тільки доброю дружиною, а й доброю помішницею йому як королеві. — Волею її збудовано численні церкви, катедралі, манастирі, що були в ті часи осідками освіти і культури так, як це було на її батьківщині; вона запровадила при французькому корелівському дворі нові кращі порядки, вона опікувалася всіма родами мистецтва і заохочувала мистців, особливо співців героїчних поем, що були такі популярні в той час у нас в Україні - Русі. Тому залишила вона після себе добру пам'ять на своїй прибраній батьківщині. Але ще кращу пам'ять залишила вона своїй рідній батьківщині: — коли після смерти свого чоловіка Генриха 1-го її коронували на престіл французьких королів, вона склала присягу на своюму євангелії, написаному кирилицею, що вона його привезла з собою з Києва. І після неї цілі покоління французьких королів на протязі 730 років складали королівську присягу на нашому євангелії.

І тому — у зв'язку з 900-літтям цієї події — українське жіноцтво Бельгії на свойому З'їзді, що відбувся 23 травня ц. р., винесло рішення достойно вшанувати світлу пам'ять княжни Анни Ярославни, першої представниці нашої великої держави і нації на далекому Заході. Намічено масово відвідати манастир у Санлісі, один із тих, що колись вона заснувала, і де знаходиться її статуя.

Ця поїздка двох організацій — Об'єднання Українок Бельгії і Спілки Української Молоді в Бельгії, відбулася 29 і30 червня. В ній взяли участь 80 осіб, що прибули з трьох осередків — Льєж, Шарлеруа і Лімберг — трьома автобусами.

Перший день перебування в Парижі, субота 29 червня, був присвячений відвідинам могили Головного Отамана і пані Ольги Петлюри, де були складені квіти, розкішний великий сніп рож і глядіоль, прикрашений національними стрічками і золотими написами, і скромний букет польових маків, що так нагадував безкраї поля нашої любої Батьківщини. В побожній урочистості схилились голови і прапори над могилою того, хто життя своє присвятив і віддав на вівтар свободи свого народу. Хвилина мовчанки, смутку... А потім бадьорі сильні голоси своїм співом національного гимну підтвердили свою волю і далі боротися за справу, якої не довершив Великий Отаман.

Після оглядин визначних пам'яток Парижу увечорі бельгійські українці взяли участь в Академії відзначення 30-их роковин голодової трагедії в Україні. Імпреза була добре і дбайливо підготована Союзом Українок Франції і пройшла з гарним успіхом.

Другий день, неділя, започаткувався Богослуженнями в українських церквах Парижу, а в церкві св. Володимира відбулася архиєрейська Служба Божа, яку відправив Владика Володимир. По обідній перерві, попрощавшися з гостинними господарями, — паризькими українцями, і подякувавши їм за теплий прийом та допомогу, зокрема о. канц. Левенцо та Союзові Українок Франції, бельгійські гості вирушили до Санлісу.

Після годинної їзди — цілі досягнуто. Автобуси в'їжджають в широко розкинуте старовинне місто, яке своїми будовами і чудовою катедралею притягає до себе туристів. Вузенькими покрученими вулицями, де заледве може просунутись один автобус, подорожні вибираються поза місто, де на невеликій віддалі підноситься дзвиниця старовинної церкви, оточеної забудовами.

Це і є те історичне місто, куди стреміли всі серця, і де, здається всім, витає ще дух нашої славної княжни.

— А ось і вона. По лівій стороні входу до основного помешкання, що творить одну цілість із церквою. В ньому, колись, перебували ченці у своїх маленьких келіях, що їхні віконця заглядають до коритаря, який тягнеться через усю цю велику будову.

— Молода, гарна жінка. Така, якою її уявляють нащадки. — З королівською короною на голові, з під якої спускаються дві довгі коси... В лівій руці, в мініятюрі, — заснований нею санліський манастир.

До неї, через широкий двір, від брами манастиря урочисто направляється процесія, в якій беруть участь і українці Франції — містоголова СФУЖО в Европі пані Н. Коваленко і ін. та молоді сумівці На чолі два прапори — від ОУБ з прегарним образом Пречистої і синьо - золотий прапор СУМ'у Бельгії. Перед статуєю — зупиняються, прапороносці стають по обидві її сторони, а голова ОУБ п. інж. З. Витязь і голова КУ СУМ'у в Бельгії мґр Г. Оціпко кладуть до її стіп величезний сніп чудових квітів. На синьо-жовтих стрічках — золотими літерами — присвячення королеві Франції і нашій княжні Анні від укр. жіночої і молодечої організації у Бельгії.

Розпочинається панахида, що її править о. Яцьків у супроводі гарного жіночого хору. І в глибокій жалобі схиляються обидва прапори, коли закінчується панахида сумним співом „Вічная пам'ять"...

На кінець Впр. о. Яцьків виголосив гарну промову, після нього зворушено говорила пані інж. З. Витязь, і мґр Г. Оціпко закінчив урочистості по французьки.

Всьому, що відбувалося уважно приглядався присутній цілий час заступник ігумена манастиря і професор історії, який дуже прихильно зустрів приїжджих, бо ігумен був відсутній, а опісля запросив їх на оглядини, зокрема цікавих вітрин, виставки, присвяченій Анні Ярославні. Крім того, присутні слухали платівку, яка була накручена 2 роки тому з приводу святкувань 900-ліття заснування манастиря. Це був дуже зворушливий момент, бо перед кожним вставали картини нашої минулої величі — прибуття послів Генриха 1-го до Києва, пишні бенкети при дворі Ярослава Мудрого, від'їзд княжни Анни Ярославни, її подорож через цілу Европу.

На прощання проф. о. Галли висловив побажання бути ще в тіснішому контакті з українцями і українськими вченими - історикамии, щоб спільно вивчати добу Анни Ярославни з джерел, які знаходяться в архівах манастиря і інших.

Наближається момент від'їзду. Щирі подяки, потиски рук, побажання всього найкращого...

І ось уже, віджджали автобуси, беручи курс на північ, до Бельгії, „до дому"...

З. В.

Нова станиця в Сан Гозей, Каліфорнія

28 липня, в день св. Володимира задзвонили дзвони манастирської каплиці СС Кармелітанок у Санта Кляра, на першу Службу Божу новоствореної української Місії св. Володимира в Сан Гозей.

Перед престолом Божої Слави станув о. д-р Андрей Микита, парох української католицької церкви в Сан Франсіско. На Службу Божу прибуло понад 150 осіб українського роду з околичних міст і містечок. Під час Сл. Божої о. д-р Андрей відчитав владичий декрет про створення Місії св. Володимира і теплим словом заохотив вірних до піддержування нової церковно-національної станиці.

Вірні, у глибокій покорі, прослухали і спільно, єдиним серцем і єдиними устами проспівали Службу Божу, а чимало з них прийняли св. Причастя.

Після Служби Божої учасники відвідали гостинний дім д-ра Володимира Дроздяка, ініціятора й організатора Місії св. Володимира. Тут відбули перше зібрання церковної громади і вибрали Комітет Місії під проводом п. Петра Барана.

Аж напрошуються такі порівнання з приводу тієї небуденної події. Так, як в далеку давнину св. Апостол Андрей Первозванний благословив Україну і на знак Божої ласки для її народу поставив св. Хрест на Київських горах, так о. д-р Андрей поблагословив Місію св. Володимира в Сан Гозей для Слави Божої і прославлення України. А друге: св. Володимир об'єднав усі українські землі і племена в одну, могучу державу, а відтак, сповняючи заповіт св. Андрея, навернув Україну на Христову віру. У Сан Гозей — також Володимир — невтомним трудом, зорганізував Українську Місію св. Володимира, яка ширитиме Божу правду і правду України в далекій від неї Каліфорнії.

Маємо надію, що новостворена Місія св. Володимира в Сан Гозей об'єднає всіх українців, розгублених по просторій долині Санта Кляра, які ще не втратили духового зв'язку зі своїм українським родом і його прадідньою вірою.

М. Дворян

Нові мистецькі таланти: Оксана Лукашевич

Славні традиції українських мистців - малярів на рідних землях продовжують на чужині нові кадри нашої талановитої мистецької молоді.

До них належить безперечно Оксана Лукашевич, нар. у 1943 р. в Ходорові, Західня Україна, донька о. Йосипа й Наталії з Дем'янчуків.

Студіювати малярство почала в 1958 р. у Вільям Пракртор Мансон Інституті в Ютиці, відтак продовжала їх в Ютицькому коледжі (1960-61) та в Мистецькій Академії при Сиракюзькому університеті (1961-63). В Ютиці студіювала малярство у проф. Едварда Крістіяна, в Ютиці у проф. Фреда Гавка, різьбу у проф. Домініка Анджело. Брала участь у шкільній мистецькій виставці в Сиракюзах у 1962, та в половині червня 1963 р. в Торонтському університеті, в „Гарт Гаус", разом з Ігорем Дмитруком, під час І. Конгресу українських студентських організацій Канади й Америки.

Оксана Лукашевич

У відповідно освітленій виставовій залі були 23 картини О. Лукашевич, намальовані у двох останніх роках. Переважають красвиди: „Рання весна", „Весна", „Літо", „Верхи в Гантері", „Озеро", „Дорога з Гантеру", „Онайда зимою", „Психологія зими" та інші. Молода малярка старається передати різноманітні настрої природи в імпресіоністичному стилі та шукає за своїм питомим способом вислову. Улюблені її мотиви — це ліс у різних порах року, що немов оживає на її полотнах.

З портретів — мабуть найкращий „Гітарист" в експресіоністичному стилі, „Алябастрова постать", „Портрет Христі", „В темному світлі" (портрет муринки). „Кінець любови". Вони виконані талановито, віддають характер людини.

Вкінці варт згадати пастелі з чотирьома порами року, квіти („Рожевий гвоздик", Рожеве й біле", „Ірси"), що доповнюють цю виставку та підкреслюють замилування до природи в малярки.

Назагал виставлені картини викликали прихильні враження серед відвідувачів цієї виставки та зацікавлення творчістю О. Лукашевич.

Вона виконала теж низку вдалих різьб з гіпсу й теракоти.

З приємністю догідуємося, що наша талановита малярка дістала була стипендію на малярські студії до Італії вже після першого року своїх малярських студій, але за порадою своїх професорів, вона виїде продовжити свої малярські студії до Італії аж після закінчення 4-го року студій у Мистецькій Академії в Сиракюзах.

Бажаємо нашій молодій малярці якнайкращих успіхів тут і в Італії, та зайняти гідне місце серед наших мистців, збагачуючи українську мистецьку культуру.

І. Савич

● Палац Хрущова в Гаґрі на Кавказі над Чорним морем, де він у п'ятницю минулого тижня приймав державного секретаря Діна Раска з його дружиною і почотом, збудований та уладжений з найбільшим „буржуазним" і „капіталістичним" люксусом. Він має внутрішній великий басен з скляними стінами, що їх можна за потисненням електричного ґудзика розсувати і з водою, що її температуру можна реґулювати. Всередині одноповерхового паладу є вінди, одною із заль є модерно вивінована гімнастична заля, на деревах довкільного розкішного саду приміщені телефонічні апарати. 8-річний внук Хрущова Алексєй їздив на скошених левадах мініятюрним люксусовим автом американської продукції.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АРХІВУ В ДІТРОЙТІ

ДІЛИТЬСЯ СУМНОЮ ВІСТКОЮ З УКРАЇНСЬКИМ СУСПІЛЬСТВОМ в ЗДА,

що дня 31-го ЛИПНЯ 1963 року

помер несподівано на 60-тому році життя

АДВОКАТ Д-р МИКОЛА КОШІВ

ДИРЕКТОР ВІДДІЛУ ПРЕСИ ПРИ УКРАЇНСЬКІМ НАЦІОНАЛЬНІМ АРХІВІ в ДІТРОЙТІ

УПРАВА і ГРОМАДЯНСТВО ВТРАТИЛИ в ЙОГО ОСОБІ ВЕЛИКОГО ДРУГА і НЕЗВИЧАЙНО КУЛЬТУРНОГО СПІВРОБІТНИКА.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося сумною вісткою
з усіми Приятелями й Знайомими,
що 5-го серпня 1963 р., після довгої хвороби,
з Волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність

бл. п. д-р ПАВЛО КРИВУЦЬКИЙ

ПОКІЙНИЙ народився в с. Чижів, Золочівського повіту, Західня Україна. Довгі роки після першої світової війни був директором Українського Земельного Банку у Львові та Українського Прикарпатського Банку в Ужгороді. Брав активну участь в українських Визвольних змаганнях як юнак УГА. Завжди брав живу участь у громадському житті.

ПОХОРОН відбувся 8-го серпня 1963 року.

Вічна Йому Пам'ять!

ВАЛЛІ — дружина
СИЛЬВІЯ і НАДЯ — доньки з родинами
ОЛЕНКА ДМИТРУК — сестра
о. МИРОН, ЧСВВ, ПЕТРО
та ВОЛОДИМИР — брати
СТЕФАНІЯ ФЕСЯК — сестрінка з мужем
ОДАРКА РУДЕНСЬКА — сестрінка з мужем
ЛЮБКА ОСМАК — сестрінка з родиною

Зі спорту

УКРАЇНА МОНТРЕАЛ — РОМА ТОРОНТО 2:2

РОМА ТОРОНТО—УКРАЇНА МОНТРЕАЛ 7:0

Були 19-ті і 20-ті з черги лігові змагання обидвох дружин ,які вирішили долю 4-го місця в показнику табелі гор.

До цих зустрічей Україна мала ще теоретичні можливості увійти до першої чвірки, а через це до так зв. „плей оф".

До закінчення звичайного лігового сезону дружинам в Сх. Канадійській Проф. Футб. Лізі залишилось ще по 5 гор. Від вислідів їх залежатиме, які дружини займуть, 2—3—4 місця ,бо чемпіонат практично здобула вже Італія, Торонто.

Україна зі здобутими 11-ма точками залишиться на 5-му місці ,якщо в своїх останніх 5-ох змаганнях не дасться випередити Торонто Сіті, що має на своєму конті 8 точок.

В загальному Україна в першому році в канадійській екстра клясі, порівнюючи сили, — вийшла слабше сподівань численних своїх симпатиків та Управи. Причини цього, мабуть найкраще відомі Управі, яка все зробила, що було в її силі ,щоб висліди праці були кращі. В останніх днях в канадійській пресі появились репортажі зі світлинами відомого футболіста М. Ноги. Згідно з цими повідомленнями, Нога, який на протязі фут. сезону не дуже то блистів в красках України, зробив несподіванку для численних українських любителів футболу і перейшов до чужинецького клюбу Рома Торонто. Виступивши в красках Роми проти свого клюбу України, і то без формального звільнення, Нога не тільки заграв найкращі змагання року, але і здобув сам аж 3 воріт, кінцевий вислід був 7:0!

Управа ланки звільнила декількох змагунів і між ними — Вол. Чижовича та Енді Рача, які є змагунами Філ. Тризуба.

Показник табелі гор Сх. Кан. Проф. Футб. Ліґи в дні 6-го серпня 1963

	Гор	Точок	Воріт
Італія Торонто	19	34	64:19
Стілерс Гамілтон	19	23	45:39
Рома Торонто	20	20	39:28
Канталія Монтреал	20	20	41:42
Україна Монтреал	20	11	33:70
Торонто Сіті	20	8	26:50

Ом. Твардовський

УСТ ЦЕНТРАЛЯ ПАСЕЙК — ПЕРЕМОЖЕЦЬ ВІДБИВАНКОВОГО ТУРНІРУ ЗА ЧАШУ УРСОЮЗУ

10-го і 11-го серпня відбувся відбиванковий турнір чоловічих дружин на оселі Верховина в Глен Спею, Н. Й., за перехідну чашу УРСоюзу. Відбиванкові змагання відкрив з рамени СУАСТ — Схід заступник голови д-р М. Снігурович, який привітав змагунів і численну публіку, що прибула на ці традиційні змагання. Хвилиною мовчанки, вшановано пам'ять молодих многонадійних змагунок сестер Радьо, що трагічно згинули в автомобілевій катастрофі.

Змагалися чотири чоловічі дружини УСТ Централя Пасейк (переможець попереднього відбиванкового турніру). БСК Ньюман, УСТ Верховина І і УСТ Верховина ІІ. Всі чотири дружини грали точковою системою, кожний з кожним. В точкованню до фіналу ввійшли УСТ Централя Пасейк і БСК Ньюман, між якими була рівносильна і завзята боротьба до останнього свистка судді і по шістьох сетах переміг Пасейк. Головно останні два сети фіналу були завзяті і цікаві; вислід їх був 15:10 і 15:13 для УСТ Централі Пасейк. Третє місце турніру здобула УСТ Верховина ІІ, що складалося головно з молодих студентів. Технічні висліди турніру були такі: УСТ Централя Пасейк — УСТ Верховина І 2:0 (сети), БСК Ньюман — УСТ Верховина ІІ 2:0, БСК Ньюман — УСТ Верховина І 2:0, УСТ Централя Пасейк — 1:1 (12:15, 16:14) і ще раз -:1 (13:15, 18:6).

По турнірі чашу УРСоюзу на рік 1963 вручив переможцям голова УРС А. Батюк, який тепло привітав переможців і підбадьорив переможених. Провідником турніру був д-р М. Снігурович, головним суддею був п. А. Лапичак, якому помагали панове Л. Харченко, Г. Артименко, М. Снігурович. Секретарював п. М. Яворський.

В тому самому часі мав відбутися відбиванковий турнір жіночих дружин за перехідну чашу УРСоюзу, але не відбувся з огляду на малу кількість приявних змагунок. Цей турнір відложено на слідуючий рік.

М. Яворський

ЛЕГКОАТЛЕТИЧНІ ЗМАГАННЯ СУАСТ СХІД

Легкоатлетичні змагання за першість СУАСТ — Схід на рік 1963, що були заповіджені на 24 і 25 серпня 1963 р., **переносяться на 7 і 8 вересня** ц. р. Ці змагання відбудуться на оселі Верховина в Глен Спею, Н. Й.

М. Яворський, ланковий СУАСТ-Схід.

ПІКНІК УСК-У, НЮ ЙОРК

Передсезоновий Пікнік УСК-у, Ню Йорк, відбудеться **в неділю 18-го серпня,** о год. 12-ій вполудне, в українськім селі, в Бавнд Бруку, Н. Дж. Від полудня відбуватиметься забава з танцями при звуках оркестри п. М. Ткача. В годину пізніше будуть змагання в копаному м'ячі молодших команд, а о год. 3-ій попол. репрезентаційні змагання між УСК-ом, Н. Й. — Чорноморською Січчю, Нюарк. В цих перших наших командах, любителі спорту побачать їх зміцнені склади та деяких нових грачів та колишніх юньйорів. — Це будуть цікаві пробні змагання перед дуже важким і важним сезоном 1963-64. Провід УСК-у в цієї нагоди сподівається численної участи нашого громадянства, яке тим самим причиниться до моральної і матеріяльної піддержки, до перебудови спортової площі та будови трибуни на 3,000 сидячих місць в Українському Спортовому Майдані. Охочих допомогти в праці, вирівнювати та вичищувати площу радо приймуть в клюбі УСК-у, при 12 Ст. Маркс Пл., Н. Й. 3, Н. Й., або на самій площі, кожної суботи рано при 125 Ст. і 31 Евню, Коледж Пойнт (Флашінґ) Ню Йорк.

Річні Загальні Збори УСК-у, відбудуться в суботу 7-го вересня, о год. 7-ій вечером в домівці УСК-у. Члени та симпатики цими зборами цікавляться і є передбачена численна участь. Нових членів приймається в домівці УСК-у — вечорами або перед Загальними Зборами. Зголошуватись у секретаря або касира. Новим членам та гостям раді.

15-літній Ювілей УСК-у, відзначать в суботу 12-го жовтня в Укр. Народному Домі: Ювілейним Бенкетом з мистецькою програмою. На тостмайстра запрошено д-ра Ярослава Падоха, головного секретаря УНСоюзу. З цієї нагоди видадуть **Ювілейний Альманах** про працю та здобутки наших укр. спортовців УСК-у в Америці. Будуть поміщені в Альманаху списки більших жертводавців - спонзорів ,привіти, оголошення інституцій, установ, товариств, організацій, купців та приватних осіб.

В продовженні Ювілею, в неділю 13-го жовтня на Українському спортовому Майдані відбудуться змагання молодечих команд, резерви та репрезентаційних 1-ших команд УСК Ню Йорк — Тризуб Філядельфія, за чашу уфундовану УНСоюзом. По змаганнях передача чаші переможцям. Гостинне прийняття для обох команд відбудеться в українському клюбі „Діброва".

Прошу слідити за оголошеннями вчасописах.

Іван Д. Діденко

ВІК СТАСЮК НЕ ГРАТИМЕ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ГАКІВКОВІЙ ЛІЗІ

Відомий змагун професійної Національної Гаківкової Ліґи Вік Стасюк перервав свою 13-річну кар'єру в цій найвищій клясі гаківки. Після успішних років в клюбах „Ред Вінґс" — Дітройт, „Блек Говкс" — Шикаґо і „Бостон Бруїнс", де він був одним із трійки змагунів, які творили славну „українську лінію" нападу. Стасюка, якому тепер 34 роки, найменовано граючим керівником — інструктором („плеінґ ковч") на фармі клюбу „Ред Вінґс" у дружині „Пітбурґ Горнетс". Стасюк гратиме на лівому крилі цієї дружини і керуватиме нею на грищі.

в. с.

РАСК ЗВІТУЄ ПРЕЗИДЕНТОВІ ПРО СВОЮ РОЗМОВУ З ХРУЩОВИМ

Державний секретар Дін Раск (праворуч) звітував президентові Дж. Ф. Кеннеді в минулий понеділок про свої наради з совєтським міністром закордонних справ Андреєм Громиком у Москві та про свою одноденну візиту у Нікіти Хрущова в Ґаґрі на Кавказі, в минулому тижні. На сам початок тієї наради були допущені до кабінету Президента у Білому Домі фотографи, що їх бачимо позаду.

В Південному В'єтнамі продовжується боротьба між буддистами і режимом

Сайгон. — Пристрасні настрої в південно-в'єтнамському народі, який у 70% є буддистським, виявились в новій демонстрації фанатичної буддистки, 18-річної дівчини,яка при вході до центральної пагоди в Сайгоні несподівано добула з одягу сокирку, поклала руку на поруччя та вдарила сокиркою по руці. Все ж, вона не відрубала її і коли негайно перевезено дівчину до шпиталю, врятовано руку. Вона написала була чотири листи, між ними до проводу буддистського руху, до президента Нґо Дінг Дісма, католика, та до братови того президента, католички Нґо Дінг Нгу, яка кілька днів тому виголосила ненависницьку промову у відношенні до буддистів. Хоча уряд не приймає репресивних заходів проти буддистів, проте не шукає з ними злагоди і відкидає головну вимогу буддистів, щоб уряд прийняв на себе відповідальність за вбивство поліцією 8 травня ц. р. в місті Гуе вісьмох буддистів та виплатив відшкодування їх родинам. Американські чинники стривожені поширюванням опозиційних супроти режиму Нґо Дінг Дісма настроїв серед війська. Якщо ті настрої поглибляться, то впаде боєздатність того війська у поборюванні комуністичних партизанів. 13-го серпня знову один 18-річний буддитський семінарист обілляв себе газоліною і згорів.

Короткі вістки

● **Для мешканців джунґлії в Австралії,** за 100 миль на північний захід від місцевости Рабол в т. зв. Новій Британії, американець Фред Гарґерсмаєр збудував тепер коштом 15.000 дол., що їх зібрав у своїй рідній Міннесоті, школу. Він зробив це з вдячности до тих австралійців, які в 1943 році знайшли його в джунґлії, цілком виснаженого, після того, як японці збили його літак, і переховували та годували до часу, поки він не дібрався до американського підводного човна, що його забрало.

● **Голляндія** передала 1 серпня ц.р. Західній Німеччині назад 16.000 кв. акрів прикордонної території, на якій було 8 сел із 8.000 німців. Ту територію Голляндія окупувала була зараз після останньої світової війни. Західня Німеччина погодилась заплатити Голляндії 70 мільйонів дол. титулом відшкодування за шкоди, нанесені за останньої світової війни, з чого 30 мільйонів дол. мають дістати окремі потерпівші голляндці.

● **Дружина Мохаммеда Будіафа,** одного з найвидатніших альжирсько-арабських революціонерів, довгорічного французького в'язня, заапелювала через закордонних журналістів в Альжирі до колишнього приятеля її чоловіка прем'єра Ахмеда Бен Белли, щоб той або звільнив з в'язниці її чоловіка або поставив перед публічний суд і судив за якісь конкретні провини. Ахмед Бен Белла в змаганні до диктаторської влади виарештував багатьох своїх недавніх друзів з протифранцузького підпілля.

● **Англійські асекураційні** компанії, банки і залізниця призначили разом 750,000 дол. нагороди за виявлення і поміч у схопленні грабіжників, винуватців нападу на поштовий потяг в минулому тижні, в якому пропало близько сім мільйонів дол. у грошах і посилках. Поліція віднайшла вантажне авто, але шукає ще за двома особовими, якими грабіжники вивезли мішки з грішми і дорученими посилками, як також прослідує, хто міг бути в посіданні поліційних кайдан, якими грабіжники скували машиніста потягу і його помічника.

● В 1963-1964 шкільному році 12 000 учителів математики мають взяти участь в курсах, де навчатимуть нової методи навчання цього предмету в середніх школах (гай скулах). Курси відбуватимуться в різних місцевостях в університетах і коледжах.

● **Пенсилвенійський губернатор** Вілліям Скрентон підписав закон про обмеження видавати ліцензії на керування боксовими і врестлінґовими змаганнями тим особам, які були засуджені в останніх 10-ох роках за різні нечесні вчинки і неморальні і непристойні діла, за хабарі, вимушення, шантаж і т.п.

● **Організаційний Комітет** т. зв. Маршу на Вашинґтон, який має відбутися 28-го серпня ц.р., турбується фінансовою сторінкою того походу, в якому мають взяти участь від 100,000 до 250,000 осіб, білих і чорних. Добровольці цього походу мусять самі подбати про транспорт до столиці і назад, та повинні подбати і про своє прохарчування. Та є ще й інші витрати. Щоб втримати в ладі таку масу людей під час маршу у столиці, — треба на саму систему голосників коло 20,000 дол. Прибутки будуть незначні, бо жетони учасникам продаватимуть по 15 центів.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЕДІЛЯ, 18-го СЕРПНЯ 1963 р.:

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 342, о год. 2-ій по пол. в клясі ч. 2 при церкві св. Димитрія в Картерет. Просимо членів відібрати свої дивіденди і вирівняти свої вкладки. — о. П. М., секр.

ТАРЗАН, ч. 5088. Тарзан песимістом...

HEEDING THE ADVICE OF HIS MEN, ALI SEEMED TO DISMISS HIS WRATH FOR KELLY AND AGREED TO LEAD THE GROUP TO THE SHEIK.

"TERRIBLE, TERRIBLE," MUTTERED PIERRE BLANC NERVOUSLY. "I'M GLAD THAT THREAT IS OVER."

"IT ISN'T OVER," REPLIED TARZAN. "I'M AFRAID JACK HAS MADE A BITTER ENEMY."

Зважаючи на пораду своїх людей, Алі вдавав, що забув свою лють на Келлі та погодився завести цілу групу до шейха.

— Жахливо, жахливо! — шепотав П'єр Бланк нервово. — Я щасливий, що небезпека пройшла.

— Вона ще не минула, — відповів Тарзан. — Я боюся, що Джек напитав лютого ворога.